ORAS

Ūkanota, vakare lietus;
dieną 70°, naktį 52.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 6:27.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
(The Lithuanian Daily News)
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Gr. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLII Kaina 5c ..., Ill. Antradienis, Balandžio-April 12 d., 1955 m. Price 5c 86

HOOVER SUSIRUPINES KOMUNISTU PAVOJUM

Sukilusių vergų skerdynės Vorkutoje

J. Noble pasakojo apie valdžios klastingumą

NEW YORKAS. — Sukilus sovietų vergams Vorkutoje, stovyklos viršininkai ir Kremliaus viceministeris pažadėjo gerinti kalinių dalį. Bet tai buvo tik klasta, norint laimėti laiko, kol atvyks daugiau MVD kareivių sutruškinti vergų streiką pačiomis brutališkiausiomis priemonėmis.

Papildančių žinių apie istorinį sovietų vergų sukilimą pateikė John Noble, išbuvęs 5 metus vien tik Vorkutoj, ir dabar parašęs Amerikos spaudai seriją straipsnių.

Nuramino kalinius apgaule

Gavę pastiprinimų, MVD-istai visų pirma išgabeno grupėmis iš stovyklos 7-tos kasyklos kalinius. J. Noble rašo:

Kareiviai leido pirmajai grupei grįžti į stovyklą nė žodžio nepasakius. Po to kareivių viršininkai papasakojo antrajai grupei, kad pirmoji grupė sutikusi grįžti į darbą. 'O kaip su jumis: ar ir jūs norite grįžti į stovyklą ir baigti streiką, ar norite, kad jus visus čia vietoj sušaudytume", paklausė antrąją grupę vienas iš MVD karininkų.

Šitaip buvo sulaužytas 7-tos stovyklos pasipriešinimas.

Maslenikov grįžo su daliniu

Trejetą valandų vėliau, 9 val. ryto, prie mūsų stovyklos vartų pasirodė SSSR vidaus reikalų viceministeris gen. Maslenikov su ginkluotu MVD daliniu, skubiai atsiųstu iš Maskvos.

Jį pasitiko streiko komitetas ir užmezgė kalbą. Maslenikov davė Gurevičiui (streiko k-to nariui, buv. SSSR diplomatui) ultimatumą: į darbą, arba būsite sušaudyti. Gurevič paprašė 24 val. laiko apsigalvoti. Maslenikov sutiko. Ir, kaip įvykiai parodė, tuo buvo išgelbėta nemaža kalinių gyvybių.

Sutratėjo kulkosvaidžiai

Gen. Maslenikov su savo ginkluotais kareiviais pasileido į 29-tą stovyklą, esančią šalimais ant kalnelio. 11 val. pasigirdo kulkosvaidžių tratėjimas, užtrukęs 2 minutes. Tada jos atrodė ilgos kaip gyvenimas. Už kelių minučių buvo įsakyta visiems mūsų stovyklos gydytojams vykti į Nr. 29 stovyklą.

Skerdynių vaizdas

Vėliau, pasigaunant liudininkų pasakojimais, mes galėjome susidaryti skerdynių vaizdą Nr. 29 stovykloj.

Pasirodžius generolui Maslenikovui, visi 2,500 vergų iš Nr. 29 stovyklos susitelkė prie vartų. Per garsiakalbį, užmontuotą ant automobilio, Maslenikovas įsakė: "Visi į barakus! Darykit, kaip padarė 7-ta stovykla. Jie visi sutiko grįžti į darbą".

Kaliniai susitelkė dar tankiau ir arčiau tvoros. Maslenikov įsakė sargyboms išsklaidyti susitelkusius kalinius. Į stovyklą pajudėjo būrys NVD-istų, bet, pabūgę kalinių, netrukus pasileido bėgti atgal. Atgabeno vandens švirkštą ir žarnos galą iškišo per tvorą. Bet streikininkai užrišo žarną ir vanduo nebepraėjo.

Išėjo 50 "streiklaužių"

Maslenikov kartojo įsakymą grįžti į barakus, bet kaliniai neklausė. "Tie, kurie nori grįžti į darbą, tegu išeina iš kiemo", paliepė Maslenikov. Minia nustebusi žiūrėjo, kaip iš jos tarpo apie 50 vergų pradėjo eiti iš kiemo.

Kremliaus viceministeris pakartojo paskutinį kartą savo ultimatumą. Kaliniai šaukė laisvės, o jei jis jos neduosiąs, jie patys ją išsikovosią.

800 kareivių paleido ugnį

Tada 800 MVD-istų paleido ugnį iš šautuvų ir kulkosvaidžių į Nr. 29 stovyklos kalinius. Po poros minučių nebestovėjo nė vienas kalinys. Visur sruveno kraujas. 110 kalinių sušaudė vietoj. Daugiau kaip 500 sužeidė (vien tik 29-toj stovykloj).

Tada Maslenikov įžengė su savo palydovais į kiemą ir įsakė išlikusiems gyviems kopti per draugų lavonus anapus tvoros, į tundrą. Kas nesutiks dirbti, bus vietoj šaudomi, pakartojo Maslenikov.

Vergai iš 29-tos stovyklos verkė, žengdami per žuvusių draugų lavonus. Kitą dieną išėjo į darbą ir mūsų stovyklą. Maištas buvo likviduotas.

Nugalėtojų "triumfas"

Dieną po grįžimo į darbą apie 300 aktyviųjų streikininkų mano stovykloj ir 7,000 iš visos Vorkutos buvo areštuoti. Du iš paleistųjų vėliau man papasakojo, kas toliau atsitiko. Tūkstantį kalinių išsiuntė į Tolimuosius Rytus, ir veik visiems prie jų bausmių pridėjo dar po 3-5 metus katorgo. Trys šimtai, įskaitant visų stovyklų streiko komiteto narius, buvo sušaudyti. Mes niekad nebematėme Gurevičiaus ir kitų didvyrių, kalbėjusių už mus Maslenikovui futbolo aikštėj.

(Pabaiga)

E. J. Corsi atmetė naują pasiūlymą

Nebenorįs dirbti valst. dep-te

WASHINGTONAS, D. C. — Edward J. Corsi atsisakė priimti naujai pasiūlytą tarnybą valstybės departamente, protestuodamas dėl pašalinimo iš dabartinės vietos — imigracijos ir pabėgėlių reikalų patarėjo.

Valstybės sekretorius Dulles tikėjosi konfliktą likviduoti, pasiūlydamas Corsi naują vietą. Bet konfliktas nelikviduotas, nepasitenkinimo balsų girdėtis po visą Ameriką, daugiausia iš New Yorko, kur Corsi ilgus metus buvo pramonės komisaru ir respublikonų kandidatu į merus 1950 metais.

Streikininkų kova

Iššaukti policijos būriai

ATLANTA, Ga. — Nežiūrint griežto draudimo, streikuoją Southern Bell Telephone Co. darbininkai, užpuolė kelias kompanijos įstaigas ir privertė jas užsidaryti.

Bell kompanijos darbininkų streikas trijose pietų valstybėse vyksta visas mėnuo. Areštuota 17 asmenų, kurie pagauti naikinant telefono laidus ir kitus kompanijos įrengimus.

Alabamos gubernatorius atsisakė šaukti tvarkai palaikyti namų apsaugos armijos narius. Bet sutelkė plentų policiją, kad ji padėtų vietos policijai kovoti su atkakliaisiais streikininkais.

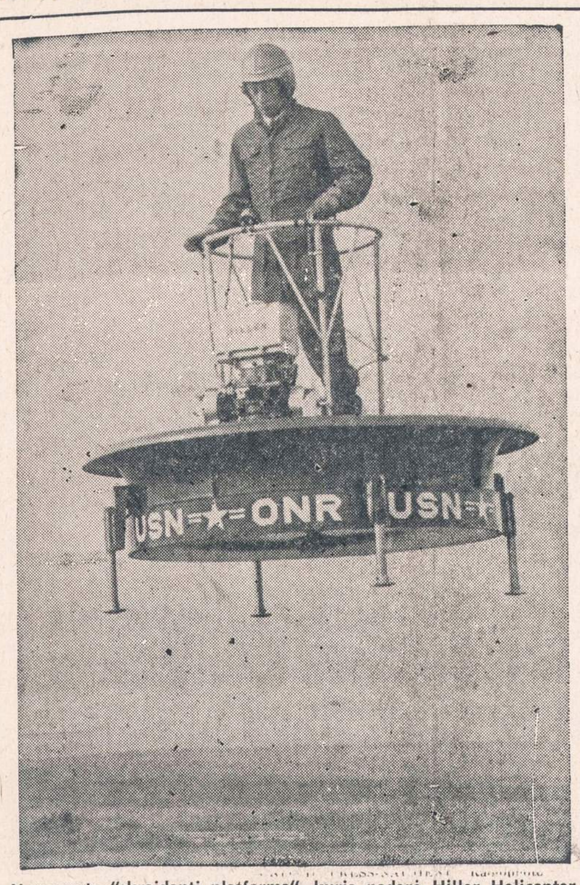

Nepaprasta "skraidanti platforma", kurią padarė Hiller Helicopter kompanija Pal Alto mieste, Kalifornijoje. Tą "platformą" užsakė laivynas.

IŠRASTAS "SKRAIDANTIS STALAS"

Apvali platforma, be sparnų, bet vistiek lekia

PALO ALTO, Cal. — Naujasis išradimas aviacijoj yra platforma, panaši į apskritą stalą su 4 kojomis, kuria gali skraidyti kiekvienas, kas tik gali paeiti, sako lėktuvų bandytojas Phil A. Johnston.

Jis davęs paskraidyti šiuo "stalu" savo vaikams, ir tas jiems puikiai pasisekę.

Viršuj platformos yra įtaisyta metalinė užtvara su lanku, į kurį įsilenda žmogus, kad vėjas nenupūstų. Norint "lėktuvą" pasukti į šoną, užtenka tik pasilenkti į tą pusę, maždaug taip pat, kaip važiuojant dviračiu.

"Intriguojantis" išradimas

Šį savotišką lėktuvą, be sparnų, su dviem motorais, turinčiais tik 100 arklių jėgų, pagamino helikopterių kompanija Hiller Helicopters of Palo Alto, Cal., laivyno tyrinėjimų biurui.

Kompanijos prezidentas Stanley Hiller išradimą vadina "labai intriguojančiu". Jis gali paversti arabų pasakų "skrajojantį kilimą" į tikrovę.

Reikia daugiau bandymų

Norint išradimą pritaikinti praktiškam gyvenimui, reikės atlikti daugiau bandymų, svarbiausia, norint nustatyti, kiek šiuo "lėktuvu" galima pakilti į viršų, kiek toli nuskristi ir pan.

Galvijų augintojai mano, kad "skraidantis stalas", — bus kaip tik tas išradimas, koks jiems reikalingas pakilti apžvelgti bandas, surasti nuklidusias į krūmus karves ir t.t.

SKELBS MacARTHURO KARO DOKUMENTUS

WASHINGTONAS, D. C. — Gynybos departamentas pranešė, kad artimiausioj ateity bus paskelbtas generolo MacArthuro susirašinėjimas ir kiti dokumentai, rodą jo nusistatymą dėl SSSR įtraukimo į karą prieš Japoniją.

— Prancūzijos premieras Faure pranešė savo dedamas pastangas sušaukti jau liepos mėnesį 4 didžiųjų konferenciją.

Vėliausios Žinios

• • •

— JAV atmetė antrą Čekoslovakijos reikalavimą išduoti pabėgusį čekų pasienio sargybinį, kuris, bėgdamas į Vakarus, nušovęs kitą sargybinį, bandžiusį jį pagauti.

— Indijos keleivinis lėktuvas, pakeliui į Afro-Azijos tautų konferenciją Indonezijoj, nuskendo į rytus nuo Singapores. Lėktuve buvo 11 komunistinės Kinijos korespondentų.

— JAV aukščiausias teismas pradėjo svarstyti praktiškus būdus, kaip pritaikinti jo nutarimą, draudžiantį atskiras mokyklas baltiesiems ir negrams.

— Teisingumo departamentas kreipėsi į apeliacinį teismą, kad jis persvarstytų prof. Lattimores klaidingos priesaikos bylą. Fed. teisėjas Youngdahl atmetė dviem atvejais Teisingumo departamento kaltinimus Lattimorei, kad jis melavęs po priesaika, užsigindamas nedirbęs pagal komunistų pageidavimus, kai jis buvo valstybės departamento patarėjas Kinijos klausimais.

— Tautinės Kinijos artilerija Quemoy saloj paskandino dvi komunistų džiunkas Amoy įlankoj Kinijos pakrašty.

— Argentinos vyriausybė pasiūlė parlamentui svarstyti konstitucijos pakeitimą. Remiantis tais pakeitimais, Perono vyriausybė nori atskirti katalikų bažnyčią nuo valstybės.

— Komunistinės Kinijos spauda apie du pašalintus savo vadus, Kao Kang ir Shu-Shi jau rašo kaip apie Amerikos agentus, nesąmoningai, o gal ir sąmoningai, dirbusius išplaišinti komunistus iš vidaus. Kao Kang nusižudė. Shu-Shi likimas nežinomas.

IŠ VISO PASAULIO

Robotų ginklai į Vokietiją

STUTTGART, Vokietija. — Jungtinių Valstybių armija gavo dar vieną vairuojamų raketų, "Honest John" tipo, bateriją. Raketos, numatytos priešlėktuvinei apsaugai, gali būti užtaisytos ir atomine sprogstamąja medžiaga.

Sovietai netoli Grenlandijos

MASKVA. — Pravdos pranešimu, 180 mylių į šiaurę nuo Grenlandijos darbuojasi sovietų arktikos ekspedicija. Grenlandijoj JAV turi įsirengusios galingas aviacijos bazes kovai prieš SSSR, lėktuvams skrendant per ašigalį. Grenlandija, priklauso Danijai (NATO sąjungos nariui).

Tirs Dien Bien Phu tragediją

PARYŽIUS. — Prancūzijos karo ministeris gen. Koenig įsakė sudaryti komisiją kuri ištirtų aplinkybes, kuriomis krito prancūzų tvirtovė Indikinijos kare — Dien Bien Pfu. Šis pralaimėjimas taip sukrėtė prancūzams, kad jiems nukrito ūpas toliau kariauti ir sutiko taikintis komunistų padiktuotomis sąlygomis.

Vokiečių importas

FRANKFURTAS. — JAV konsulatas praneša, kad jis kas mėnesį išduoda vidutiniškai 350 vizų vokietėms, ištekančioms už amerikiečių kareivių. Be to, kas mėnesį išduoda po 6,000 įkeliavimo ir apsigyvenimo vizų šiaip vokiečiams.

Komunistai Kremliaus tarnyboj

LA PAZ, Bolivija. — Socialrevoliucionierių į valdžią grąžintas žmonių rinktasis prezidentas Victor Paz Estenssoro savo kalboj patarė žmonėms įsidėmėti, kad vietos komunistai dirba pagal Kremliaus įsakymus. Jie šiandien kaltiną Estensoro vyriausybę dėl ėmimo paramos iš JAV, tuo tarpu, kad SSSR karo metu pati ėmusi "kapitalistinės" Amerikos paramą už $11 bil.

Kancleris Raab Maskvoj

MASKVA. — Pirmadienį atskrido Austrijos kancleris Julius Raab derėtis su sovietų vyriausybe dėl taikos sutarties, kuri grąžintų Austrijai visišką nepriklausomybę. Aerodrome Raab pasitiko grupė sovietų vyriausybės atstovų su Molotovu ir Gromyko priešaky.

Sovietai suėmė austrų ministerį

VIENA. — Šveicarų balionas, pakilęs Austrijos sostinėj labdarybės rinkliavos proga į erdvę, per nelaimę pasiekė sovietų valdomą zoną. Balionui nusileidus, ginkluoti raudonarmiečiai suėmė baliono kapitoną šveicarą ir Austrijos prekybos ministerį Udo Illig. Pristačius viršininkams, šie atsiprašė už įvykį ir suimtuosius paleido.

Popiežius apie atomus

ROMA. — Popiežius savo velykinėj kalboj iš Šv. Petro bazilikos balkono paragino pasaulio mokslininkus darbuotis už atominės energijos panaudojimą taikiems uždaviniams. Kad mokslininkai šioj srity padarė didelę pažangą, Pijus XII paminėjo pirmą laivą, varoma atomine energija (jis yra JAV karo laivas, povandeninis, pavadintas Jules Verne fantastiškojo povandeninio laivo vardu "Nautilus").

GRESMĖ PAVOJINGESNĖ UŽ NACIŲ KARO METAIS, SAKO FBI ŠEFAS

Prašo Kongresą daugiau lėšų kovai prieš Maskvos 5-tą koloną ir jos talkininkus

WASHINGTONAS, D. C. — Komunistų priešvalstybinė veikla sudaro Jungtinėms Valstybėms didesnį pavojų, negu nacių ir fašistų pogrindis karo metais, įspėjo Kongreso narius FBI direktorius J. Edgar Hoover.

J. E. Hoover savo parodymus davė slaptame Kongreso lėšas skirstančiame komitete, kuris vėliau dalį jo pareiškimų leido paskelbti spaudai. FBI šefas ir vyr. prokuroras Brownell paprašė Kongresą paskirti Teisingumo departamentui $201 mil., kas būtų $20 mil. daugiau, negu paskirta šiems biudžetiniams metams. Iš šių lėšų FBI įstaigai tektų $88 mil. arba 9 milijonai daugiau.

Komunistai plečia pogrindį

FBI viršininkas priminė Kongreso atstovams, kad jis kalba apie gresmę Amerikai ne vien iš tų 22,663 komunistų, kurie oficialiai priklauso komunistų partijai.

Didieji komunistai partijai visiškai nepriklauso, tiksliau neturi partijos bileto. Biletais aprūpinami tik šiaip sau komunistai, kurie dirba viešai. Gi jų tikroji ir pavojingoji veikla yra slapta, arba pogrindinė. Pravedus daugiau įstatymų kovai su viešąja komunistų veikla, komunistai dabar plečia savo slaptą veikimą. Sunku esą tiksliai ir pasakyti, kiek jie turi užkietujusių fanatikų, siekiančių sunaikinti Amerikos konstitucinę santvarką ir įvesti bet kokiomis priemonėmis sovietinę sistemą.

Tūkstančiai talkininkų

Pačių komunistų vadų tvirtinimu, kiekvienas komunistų partijos narys turįs 10 simpatikų, dirbančių arba bent pritarančių komunistų siekiamas. Jau vien iš jų susideda 220,00 anatikų armija.

Bet tas dar ne viskas. Komunistai savo tikslų siekia, pasigaunant ir kitomis organizacijomis, prisidengusiomis dažnai nekaltais pavadinimais. Vyr. prokuroras paskelbė, kad jis įtrauks į priešvalstybinių organizacijų sąraša dar 21 draugiją. Ligi šiol į juodąją sąrašą jau įtraukta 292 organizacijos, talkininkaujančios komunistų partijai.

Kels bylą Judy Coplon

Teisingumo departamentas, pasinaudodamas naujais griežtesniais antikomunizmo įstatymais, yra nutaręs iškelti iš naujo špionažo bylą buvusiai savo departamento valdininkei Judy Coplon.

Ji buvo susekta beteikiant šalies paslaptis sovietų agentui, tarnaujančiam Jungtinėse Tautose. Bet federalinis teismas atmetė prokuroro pateiktą kaltinamąją medžiagą kaip "antikonstitucinę", kadangi FBI agentai ją susekė bešnipinėjant slaptai klausydamiesi jos pasikalbėjimų telefonu su sovietų agentu.

J. E. Hoover be to nušvietė Kongreso nariams augančius kriminalinius nusikaltimus Jungtinėse Valstybėse. Pav., per pirmąjį 1954 pusmetį padaryta 1,136,140 didžiųjų nusikaltimų, kas buvo 88,850 daugiau negu per 1953 metų pirmą pusmetį.

FBI šefas griežtai pasisakė prieš įsigalintį Amerikoj "sentimentalizmą", įvairių visuomenės grupių reikalaujamą nuolaidumą nusikaltėliams, ypač nepilnamečiams. Tokio galvojimo pasėka yra viena iš nusikaltimų didėjimo priežasčių, tvirtino šios srities autoritetas.

Bulgarijoj viskas supuvę, pripažįsta patys komunistai

Amerikos Balsas praneša "Trud" nusiskundimus

WASHINGTONAS, D. C. — Viename iš savo pranešimų užsieniui, Amerikos Balsas pateikė medžiagos iš Bulgarijos laikraščio "Trud", kuris pripažįsta, kad Bulgarijoj nauji batai išyra beeinant, kad uogienė pelyja ir pūva valdiniuose sandėliuose ir kad per plačiai švaistomasi su žaliavomis.

"Trud" paduoda ir pavyzdžių. Batų, kurie sutižo antrą dieną, gavo keli šimtai geležinkelių darbininkų. Siuvėjų artelė grąžinusi atgal tūkstančius metrų medžiagos valstybiniams tekstilės fabrikams, kadangi medžiaga niekam netiko.

Visa tai rodo, kad kas nors dirba, kad darbininkai neišpildytų nustatytu darbo kvotų, pakišant blogas žaliavas, išvedė "Trud".

Sugadino 500 tonų uogienės

Toliau Amerikos Balsas padavė ištrauką iš kito Bulgarijos komunistų laikraščio "Stalinsko Zname". Šio laikraščio tvirtinimu, į vieną uostą atgabeno 500 tonų uogienės, kuri pasirodė esanti supelijusi ir netinkama parduoti dėl blogo laikymo sandėliuose.

Uogienė nebuvo skirta bulgarams, bet "kapitalistams" eksportui į užsienį. Laikraštis apgailestauja, kad dabar teks susilaikyti nuo šios supelėjusios uogienės eksportavimo į "užsienio rinkas".

Filipinuose vėl sudrebėjo žemė

Pridaryta didelių nuostolių

MANILA, Filipinai. — Pietinėse salose pirmadienį vėl pasikartojo žemės drebėjimas, nuo kurio sugriuvo nemaža namų, išardė plentus ir sužeidė keliasdešimt žmonių.

Drebėjimas pasikartojo tose pačiose pietinėse salose, kur užpereitą penktadienį drebėjo žemė ištisas 8 valandas. Tada žuvo 432 žmonės.

— 47 keleiviai iš anglų lėktuvo išliko sveiki ir gyvi piloto sumaningumu. Vos tik lėktuvui pakilus iš Diuseldorfo aerodromo, Vokietijoj, sugedo vienas iš 2 motorų. Pilotas laimingai nutupdė lėktuvą laukuose. Susižeidė tik lėktuvo įgulos visi 3 nariai.

— Elbės ištakoj nuskendo vokiečių prekinis laivas "Haren", 500 tonų, susidūręs migloj su graikų garlaiviu "Igor", 7,000 tonų. Įgula iš 10 vyrų išgelbėta.

Klausykit radiją šį vakarą iš galingos WGES stoties (5000 watts) 1390 kil.

Užgirsite naujos muzikos ir naujų dainų. Dainuos Trys Meilytės: Vanda, Irena ir Kristina. Pradžia lygiai 8 valandą vakaro. Povilo Šaltimiero jau 19 metų vedamas radijas.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau.. Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardav mas
11 gabalų tiktai už $169

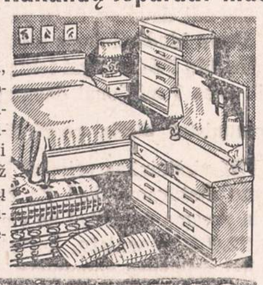

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PASIRINK GERĄ VIETĄ SAVO SANTAUPOMS
- Universal Savings and Loan bendrovei sueina 32 metai nuo įsikurimo.
- Tikslas šios bendrovės yra suteikti galimybę taupytojams dėti savo santaupas: pirkimui nuosavybės, apsaugai nuo nedarbo, suteikti mokslą savo vaikams ir kitokiems reikalams.
- Čia visų indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
- Ši bendrovė yra narys Federal Home Loan Banko, kuris suteikia galimybę, reikalui esant, pasiskolinti didelės sumas iki 35% turto.
- Kiekvienas taupytojas yra savininkas šios bendrovės.
- Mokame augštus dividendus ant indėlių 2 kartus metams, o kas atlieka paskirstome į atsargas.
- Pinigai įdėti prieš 10 dieną neša dividendus už visą mėnesį.
- Suteikiame paskolas pirkimui namų ant ilgų ir lengvų išmokėjimų.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI — MOVING
Nauji dideli trokai - Naujausi krausymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Rūpus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wallbrook 5-9209

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Rusijos vidaus sunkumai

Greičiausiai ne užsienio politika, bet Sovietų Sąjungos vidaus sunkumai privertė Malenkovą atsistatydinti. Apie tai liudija visi paskutinių savaičių įvykiai.

Šioji žinia nebuvo joks siurprizas niekam kas yra susipažinęs su Sovietų Sąjungos tendencijomis. Nebuvo klausimo, ar Malenkovo režimas išsilaikys. Klausimas tik tebuvo, kada jis sugriūs.

Pasaulio akyse tai nėra parlamentinis valdžios pasikeitimas, tai tėra slapti manevrai tarp mažos klikos, kuri renka diktatorių iš savo pačių tarpo.

Liūdnas vaizdas, kada atstatytas ministeris pirmininkas yra tos klikos verčiamas prisipažinti, kad jis prasikaltęs dėl savo nesugebėjimo. Tokie dalykai gali dėtis tik oligarchinėje santvarkoje, kur žmonės neturi teisės pareikšti savo valią ir kur vadovaujančiam asmeniui gresia mirtis, jei jis nenusilenks klikos valiai.

Ar tai reikš karą ar taiką?

To klausimo negalėtų atsakyti ir patys Kremliaus valdovai. Faktas, kad Sovietinė Rusija nesugeba pagaminti pakankamai maisto savo piliečiams. Užtat vadovaujantieji sluogsniai žino, kad ir jie neišsilaikys ilgai valdžioje, jei jiems nepasiseks išspręsti maisto klausimo. Būdami tokioj beviltiškoje padėtyje ir norėdami nukreipti žmonių dėmesį kitur, Kremliaus valdovai gali griebtis žygių, kurie pastatytų į pavojų pasaulio taiką. Tačiau kaip matytis iš pirmo pasaulinio karo, alkana kariuomenė linkusi į revoliuciją ir bevelyja geriau sudaryti taiką su savo priešu negu tęsti karą.

Vadinasi, dabartiniams valdovams irgi gresia pavojus, kad jei jie bandytų įsivelti į karą, tai galėtų reikšti jų pačių galą.

Būtų galima spėti, kad Malenkovas buvo priverstas atsistatyti dėl to, kad komunistams nepasisekė įgyvendinti savo socialistinių teorijų. Jie susidūrė su paprasta žmogaus prigimtimi. Valstiečiai nenori gaminti maisto kitiems tol, kol jų pačių pilvas yra tuščias.

Faktas, kad taip dažnai minimas žemės ūkis visuose pareiškimuose, susijusiuose su vyriausybės pasikeitimu, liudyja, kad vidaus neramumai Rusijoje ne tik ne mažėja, bet dar auga. Ir pats Malenkovas prisiminė apie jo nepasisekimą su žemės ūkiu.

Turint galvoje tuos neramumus, sunku prileisti, kad sovietai leistųsi į kokią avantūrą Tolimuose Rytuose. Tai dar labiau prislėgtų sovietų ūkį.

Negalima nepastebėti ryšio tarp Malenkovo ir Molotovo pasigyrimo, kad Sovietų Sąjunga yra pralenkusi Jungtines Valstybes vandenilio srityje. Tie, kurie nuvertė Malenkovą, suprato, kad Vakarai išaiškins tą nuvertimą kaip sovietų silpnybę. Dėl to jie ir pasistengė iš anksto užkirsti kelią tokiam aiškinimui.

Tačiau nebus lengva dėl to įtikinti pasaulį, ypač tuos, kurie susisiekia su pačia Sovietų Sąjunga. Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje ir Pabaltijos valstybėse žmonės supras, kad ministeris pirmininkas buvo pašalintas. Jie supras, kokius sunkumus pergyvena Sovietų Sąjunga, Galima laukti neramumų Rytų Vokietijoje ir kitur. Kancleris Adenaueris reikšmingai pareiškė, kad nieko negali duoti santykiavimas su Kremliaus klika. Tai turėtų būti įspėjimas visiems tiems, kurie dar tebekalba apie kokias konferencijas su tais piktadariais.

Kiekvienu atveju padėtis kvepia silpnumu. Tai gali sukelti naujų pasikeitimų Kremliaus viršūnėse. Panašioje santvarkoje niekados nesibaigia kova dėl valdžios.

Padėtis Maskvoj taip greitai nesustovės. Užtat kiek laiko bus sunku pasakyti, kokią politiką ji pasirinks ir kaip bus bandoma išgąsdinti Vakarus visokiais blefais.

Be abejo, kai kas pas mus bandys ta proga raginti už didesnį karo biudžetą. Tačiau neramumai Maskvoje visiškai patvirtina prezidento Eisenhowerio politiką, kad karo biudžetas būtų suderintas su gyvenimo reikalavimais. Tai reiškia, kad bus atsiremta daugiausia į atominius ginklus, kurie atgrasys priešą nuo karo bandymų. Be to, stipri politika Tolimuose Rytuose neleis tenykščiam konfliktui išsiplėsti.

Ateis laikas, kada pats politbiuras bus nuverstas, ir tada įsiviešpataus pasaulyje taika ir ramybė, reiškia "Washington Evening Star" dienraštyje savo nuomonę amerikiečių žurnal. D. Lawrence.

NAUJIENŲ koncerto darbininkai

Sekmadienį, balandžio 17 d., Pavasariniame NAUJIENŲ koncerte dirbs šie darbininkai:

1. Povilas Milaševičius
2. Sophie Milaševičienė
3. Berta Yuknis
4. Andy Yuknis
5. Juozas Baličas
6. J. Sakalas
7. Tony Sereika
8. Adelė Terminas
9. Ona Rudys
10. Antanas Kantrimas
11. K. P. Deveikis
12. Juozas Tamas
13. Juozas Jasiūnas
14. Antanina Čepaitienė
15. Vladas Navickas
16. John Šumakeris
17. Charles Dvarionis
18. Vincas Mankus.

Prašome visus darbininkus laiku būti skirtose vietose.

—Komisija Koncertui Ruošti.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ
PRANEŠIMAI

Utenos Apskrities Draugiško Klubo susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 12 d. 7:30 val. vak. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi dalyvauti.
— Nellie Wilcop, nut .rašt.

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" mėnesinis susirinkimas bus bal. (April) 12 d., antradienį, 7:30 val. vak., Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd St., Chicago. Narės prašomos gausiai dalyvauti. Bus pateiktas kovo 12 d. parengimo raportas ir aptarti kiti svarbesni reikalai.
Nut. rašt. S. Puniškienė.

Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 12 dieną, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. —A. Kaulakis, rašt.

PAVASARINIS
NAUJIENŲ KONCERTAS
Balandžio 17 dieną
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.

9 Metų Mirties Sukaktuvės

PETRAS SUVAIZDIS

Persiskyrė su šiuo pasauliu balandžio 12 dieną, 1946 metų, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Kupiškio parapijoje, Laičių kaime.

Paliko liūdinčią moterį Domicelę, pagal tėvus Totoraitę, du pusbrolius: Juozapą Savaizdį, jo moterį Oną ir Pajuodį; pusseserę Bronislavą Motuzas ir jų šeimą. Lietuvoje — du brolius Joną ir Ignacą ir jų šeimas ir kitus gimines, draugus ir pažįstamus.

Jau praslinko 9 metai kaip nemielaširdinga mirtis atskyrė tave, Petrai, iš mūsų tarpo. Jau 9 metai kaip tu ilsiesi Lietuvių Tautinėse kapinėse kalnelyje prislėgtas šalta žemele. Mes tavęs didžiai liūdime ir tariam: lai būna tau lengva šios šalies žemelė ir lai paukšteliai giesmininkai tau čiulba giesmes nuo ryto iki vakaro.

Nuliūdę lieka:
Moteris Domicelė ir Giminės.

ALEX STASULAITIS
1325 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

Mirė 1955 m. balandžio mėn. 11 d., 8 val. ryto, sulaukęs 62 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Tituvėnų parapijoje, Švendvarių kaime. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Ona (pagal tėvus Veigauskaitė), sūnus Albert, duktė Stella, sesuo Elena Vaičulis, pusbrolis Pranas Pikčius, pusseserė Kazlauskas su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Lietuvių Kareivių Draugijai ir Rožių Klubui.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Ketvirtadienį, balandžio 14 dieną, 8:30 valandą ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alex Stasulaičio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnus, Duktė, Sesuo, Pusbrolis, Pusseserė ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Alfred Vance. Tel.: OLympic 2-5245.

FILOMENA TIMINSKIS
(pagal pirmą vyrą Nezelskis, pagal tėvus Kontautaitė)
Gyveno 136 East 107th Street

Mirė 1955 m. balandžio 9 d., 6:00 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Telšių apskr., Kontaučių parapijoj, Kepurėnų kaime.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Michael, duktė Phyllis Kumskis ir žentas Alexander, sūnus Joseph Nezelskis ir marti Thelma; šeši anūkai: Lorraine Lucchesi ir jos vyras William; Phyllis, Alice ir Alexander Kumskis, Jr., Patricia Ann ir Joseph Nezelskis, Jr.; 2 proanūkai, brolis Frank Kontautas, jo žmona Stella ir jų 2 dukterys: Ruth Dagis ir Geraldine; 3 seserys: Agnes Wiršilas ir jos 3 sūnūs: Frank, Zenon ir Edward; Domicelė Einikas, Eleanor Gustis ir jų šeimos; 4 pusbroliai: Peter Lasinskas, Frank Gendvilas ir jų šeimos; Dominick ir Frank Sharkauskai; pusseserė Stella Brasaitė ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lackawicz kopl., 10756 S. Michigan Ave.

Trečiadienį, balandžio 13 dieną, 8:45 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Filomenos Timinskis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Duktė, Sūnus, Anūkai, Brolis, Seserys ir kiti Giminės.

Dėl informacijų šaukite COmmodore 4-2228.

LOVEIKIS — Siunčiam Gėles Telegramu | Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA — Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

NEW YORKO NAUJIENOS

Rašo VLADAS BARČIAUSKAS

Paminės Steigiamąjį Seimą

Balandžio 6 d. Brooklyne Balfo patalpose buvo platus pasitarimas Steigiamojo Seimo 35 metų sukakčiai paminėti. Pasitarime dalyvavo 16-kos organizacijų atstovai. Visi susirinkusieji pripažino tą didelę reikšmę Lietuvos istorijai, kurią suvaidino Steigiamasis Seimas. Ta sukaktis ruošiamasi paminėti New Yorke.

Paminėjimui suruošti bus sudarytas komitetas, į kurį įeis socialdemokratų, valstiečių liaudininkų, krikščionių demokratų, o taip pat Sambūrio Šviesos ir Ateitininkų atstovai.

Išėjo Kultuvė

Šiomis dienomis Brooklyne išėjo, kaip pats save vadina, — Lietuviškos minties metinis organas **Kultuvė.** Ją leidžia ir redaguoja rašytojas žurnalistas Juozas Petrėnas, 373 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. Vienos Kultuvės kaina 25 centai.

Kultuvė 8 puslapių. Turinys: "Kremliuje įvyko baisus perversmas", toliau seka "Pasikalbėjimas Maikio su tėvu", "Visuomenininko dienoraštis", o taip pat komentarai įvairių įvykių.

Velykos margos

Paskutinėmis priešvelykinėmis dienomis New Yorke pastebėtas didelis prekybinis gyvumas. Krautuvės, ypatingai didžiosios, buvo pilnos visą priešvelykinę savaitę. Velykinių ir bendrai pavasarinių prekių pardavimas vyko smarkiai.

Po šaltos žiemos, vėsus ir pavasaris. Lietuviškame gyvenime Velykos sutinkamos tradiciniai: lankymu vieni kitų, sveikinimais. Velykas primena lietuviški laikraščiai, radijo lietuviškos valandėlės.

Priešvelykinės visuomeninės veiklos tuštumą kiek pajudino ALTo vadovybės lankymosi New Yorke.

New Yorke virš 8 milijonų gyventojų

Amerikos didžiausias miestas New Yorkas pasiekė 8,050,000 gyventojų. 1950 m. šiame mieste buvo 7,890,000 gyventojų, tuo būdu kas metai New Yorke priauga 40,000 žmonių.

Iš New Yorko, kaip skundžiamasi, dažnai išsikrausto įvairios įmonės. Tačiau statistika sako, kad miestas neturi tendencijos mažėti, nes gyventojų skaičius auga.

Statistika dar štai ką parodo: per tuos keturius metus New Yorke baltaodžių sumažėjo 165,000, portorikiečių padidėjo 239,000. Tačiau tikrosios esmės tai neparodo, nes Long Island gyventojai dirba ar prekiauja New Yorke, o anksčiau jie gyveno mieste.

Prof. Dr. Pranas Gudavičius pensijoje

Žymusis Lietuvos gydytojas, profesorius Dr. Pranas Gudavičius, išėjo į pensiją. Kaip plačiai žinoma, prof. Pranas Gudavičius buvo Rusijos dumoje, atstovaudamas socialdemokratams. Atvažiavęs į Ameriką, jis neatidarė savo kabineto, nors tai padaryti galėjo, o dirbo vienoje ligoninėje. Jau kuris laikas prof. Pranas Gudavičius pradėjo nesveikauti, sunkiau valdyti abi kojas, tad iš ligoninės darbo pasitraukė. Kaip ir anksčiau, pragyvenęs 75 metus, taip ir dabar prof. Gudavičius gauna amerikinę pensiją.

Prof. Praną Gudavičių plačiai pažino visoje Lietuvoje, o ypatingai eržvilkiečiai, jo gimtojo valsčiaus gyventojai, kur Gudavižiai buvo, taip populiarūs. Jis ir iki šiol aiškiai kalba eržvilkiečių charakteringa tarme.

Ieško lietuvių kalbos mokytojų

New Yorke jau antra savaitė Amerikos valdžios pareigūnai ieško kelių pavergtų tautų kalbų žinovų. Jie ieškomi mokyti Amerikos karius. Tokiam darbui ieškomi ir lietuviai.

Windsor, Ont.

Tautybių pasirodymas

Kasmet Windsore yra ruošiamas tautybių pasirodymas. Jame dalyvauja aukštų Kanados valdžios žmonių. Šiemet dalyvaus sveikatos ir imigracijos ministeriai. Pasirodymas įvyks balandžio mėn. 22 d. lenkų salėj Langlois gatvėj. Dalyvauja ir lietuviai. Programai atlikti yra pakviesta Detroito tautinių šokių grupė, vadovaujama ponios Guobienės. Ji jau ne vieną kartą savo grakštumu žavėjo windsoriečius, ypač jauna solistė p-lė Jina Varis-Variakojytė, tai ateities žvaigždė. Geriausiai pasirodžiusiai tautybei bus skiriama premija. Tikėkimės, kad lietuviai pirmaus. Tik detroitiečių pagalba įgalina mus tame pasirodyme dalyvauti, už tai pagarba jiems.

Vakaras — balius

Š. m. balandžio mėn. 23 d. naujoje vokiečių salėje "Teutonia Club" Edenbourgh ir Oullette gatvių kampas, K. L. B. Windsoro Apylinkės Valdyba ruošia vakarą. Važiuoti reikia Howard gatve ir prie "Dayous Stadium" pasukti į dešinę. Pradžia 7 val. Šokiams grieš žinomas vokiečių orkestras. Nepraleiskite progos jaukiai prie atskirų staliukų lietuviškoje kompanijoje praleisti šeštadienio vakarą. Laukiame. Veiks turtingas bufetas.

K. L. B. Windsoro Apyl. V-ba

Žinios iš Kanados

Aukos Lietuvos išlaisvinimui

VANCOUVER, B. C. — Vasario šešioliktosios proga šiais metais Britų Kolumbijos lietuviai Lietuvos išlaisvinimo reikalams aukojo:

Po $20.00 Dr. Anzelmas Gailius, Jonas J. Juškaitis.

Po $15.00 Petras Vilencikas.

Po $12.00 Kazys Miniota.

Po $10.00 Aldona Baronienė, Mrs. Marija Johnson, Jonas Kartočius, Dr. ir ponia Sakalauskai, Kazimieras Skrinskas.

Po $5.00 Jonas Baltrušaitis, Stefanija Baronienė, Julija Česaitytė, Pranas Judickas, Jonas ir Ona Macijauskai, Augustas Valaitis.

ff Po $4.00 Stasys Nakvosas.

Po $3.00 Lydija Juozapaitytė, Juozas ir Lilija Klimavičiai, Balys ir Danguolė Radzevičiai, Jokūbas Urbonas.

Po $2.00 Gustavas Andrulaitis, p. Artimavičius, Juozas Butkus, Pranas Dainius, Stasys Deveikis, Aleksas Kazlauskas, Vincentas ir Aldona Skabeikiai, Mečys Šilinškas, Feliksas Skrinskas, Juozas ir Adelė Smitai, Emilis Smilgis, Albinas Smilgis, Antanas Stalionis, Petras Stalionis, kun. Antanas Traškevičius, Juozas Treska, Jonas Venckus, Balys Vileita, Antanas Virbickas.

Po $1.00 Pranas Balsevičius, Antanas Daraškevičius, G. Feldmanis, p. Ivanauskas, J. Lacis, Edvardas ir Antanina Maciulaičiai, Pranas Yukno, p. Zubrienė.

Po $0.25 F. A. Aller.

Viso surinkta $209.25. Visi tie pinigai pasiųsti Tautos Fondo Atstovybei.

Ta proga reiškiama didelė padėka visiems geraširdžiams aukotojams ir visiems tiems, kurie šalia piniginės paramos Tautos Fondui ir savo darbu prisidėjo prie pasisekusio Vasario šešioliktosios dienos minėjimo pravedimo.

Kultūros Fondo įgaliotinis

Kanados Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos Apylinkės Valdyba savo posėdyje, pasiremdama K. L. B. Kultūros Fondo Statuto 5-tu paragrafu, nutarė pasiūlyti Kultūros Fondo įgaliotiniu Britų Kolumbijai buv. gimnazijos mokytoją ir Vilniaus Pedagoginio Instituto lektorių dipl. teisininką Joną J. Juškaitį. 1954 metais surinkto solidarumo mokesčio 20% nutarta pervesti į Kultūros Fondo kasą.

K. L. B. Britų Kolumbijos Apylinkės Valdyba

Padėka

Širdingai dėkojame visiems už šv. Mišių aukas, užuojautas ir palydėjusiems į amžiną poilsio vietą mūsų tėvelį-vyrą, uošvį Motiejų Sarpalių, 1955 m. kovo 24 d.

Sarpalių šeima,
žentai ir anūkai

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

Dėl Vinco Krėvės vardo literatūrinės premijos

Vinco Krėvės vardo literatūrinę premiją Montrealyje, Kanadoje, šiais metais įsteigė Lietuvių Akademinis Sambūris. Įteikimo iškilmės numatomos š. m. gegužės mėnesio pabaigoje. Šiai premijai skirti sudaryta sekanti jury komisija: Jonas Žmuidzinas (Liet. Rašytojų Dr-jos atstovas), Jonas Kardelis (Kanados Liet. Bendruomenės Montrealio Apylinkės atstovas), Dr. Henrikas Nagys, Vytautas Jonynas ir Akademinio Sambūrio atstovai). Jury komisija susirenka pirmojo posėdžio balandžio mėn. pirmąją savaitę.

Liet. Akademinis Sambūris
Montrealyje, Kanadoje

Skaitykite "N-nas"

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3%

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

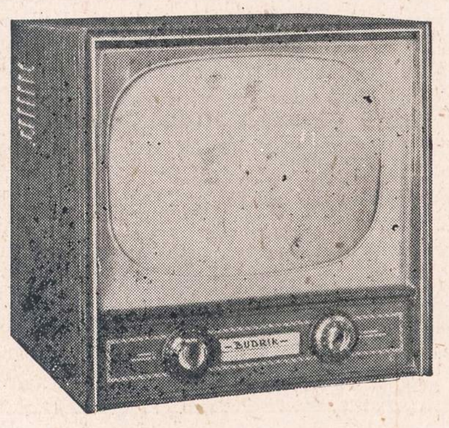

TELEVIZIJOS SETAI

17" Table Model TV. Reguliarė kaina $200	Dabar	$88.00
17" Console TV. Reguliarė kaina $250	Dabar	98.00
21" Admiral TV. Reguliarė kaina $200	Dabar	119.00
21" Philco TV. Reguliarė kaina $250	Dabar	159.00
21" RCA Victor TV. Reguliarė kaina $260	Dabar	169.00
21" Televizija. Reguliarė kaina $190	Dabar	98.00
21" Zenith Televizija. Reguliarė kaina $169	Dabar	129.00
21" Zenith didelis console, autom. komb. Reg. $725	Dabar	495.00
21" Kombinacijos TV. Reguliarė kaina $275	Dabar	175.00
21" Admiral TV kombinacija. Reg. kaina $549	Dabar	365.00
24" Admiral TV. Reguliarė kaina $299	Dabar	179.00
21" Olympic Console TV su durimis. Reg. kaina $299	Dabar	139.00
27" Sentinel Console TV su durimis. Reg. kaina $599	Dabar	255.00
21" Muntz Table Model TV. Reg. kaina $169	Dabar	69.00
17" Motorola Televizija. Reg. kaina $199	Dbara	79.00
17" Admiral Televizija. Reg. kaina $200	Dabar	89.00
Mažas RCA Victor TV aparatas	Dabar	33.00
Vartoti Televizijos setai	$19 ir aukš.	
RCA Automatiški Phon. HI-FI Console. Reg. kaina $299,	Dabar	159.00
Radio Phonograph Combination. Reg. kaina $200	Dabar	99.00
AM-FM 7 lempučių (tubes) radijas	Dabar	29.00
Maži Philco Radios	Dabar	13.00
Admiral Radios, maži	Dabar	13.00
Maži Westinghouse Radios	Dabar	13.00
RCA Victor Tape Recorder. Reg. kaina $199	Dabar	139.00
Tape Recorder. Reguliarė kaina $159	Dabar	89.00
Philco trumpų bangų radijas, 8 bands. Reg. kaina $225,	Dabar	112.00
HI-FI Automatinis Phon. Reguliarė kaina $99	Dabar	49.00
Philco Hi-Fi Autom. Radio ir Phon. Reg. kaina $110	Dabar	59.00
Zenith mažos radios. Reguliarė kaina $39	Dabar	19.00
Electric Clock Radios	Dabar	15.00

BUDRIK'S

3237 iki 3251 So. Halsted Street

Tel.: CAlumet 5-7237

ATIDARA SEKMAD. 10 IKI 5 VAL. PIRMAD. IR KETV. IKI 9:30 P. M.
KASDIEN NUO 9 IKI 6:00 P. M. —

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

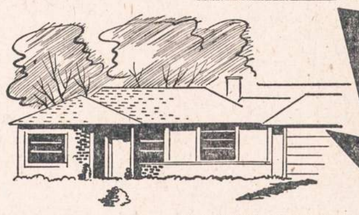

TAI OBALSIS, KURIS PER 50 METŲ DAUGELIUI SUTEIKĖ GERBŪVĮ IR TURTĄ

50

PLANINGAS TAUPYMAS VISADA NEŠA GERUS DIVIDENDUS

1905 1955

MUTUAL Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

INSURED

JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. — Phone VI 7-7747

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neatidaroma.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

NEW!

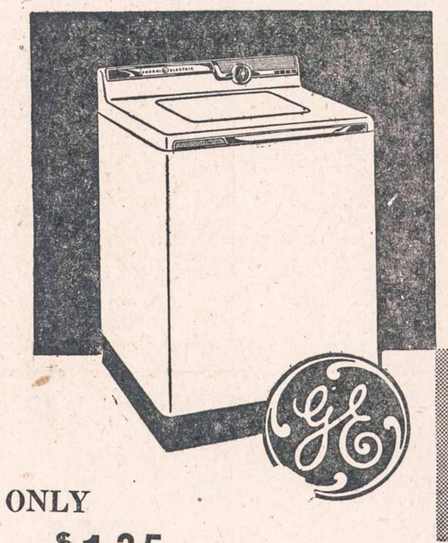

G-E AUTOMATIC WASHER

cleans and recleans the wash water to give you cleaner clothes!

ONLY $1.25 A WEEK after small down payment

NEW FILTER-FLO® WASHING SYSTEM

Lint filtered out of your wash right before your eyes. The G-E washbasket is always filled to overflowing continuously carrying away lint, soap scum and light particles. Sand and silt automatically ejected from the bottom of the washbasket.

BIG CAPACITY Over 50% more clothes capacity than many other automatic washers.

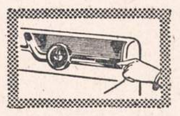

WATER SAVER CONTROL Saves gallons of hot water. You simply select any water level desired.

ACTIVATOR® Washing Action. Your clothes are individually cleansed as though washed by hand.

FLEXIBLE CONTROLS Ideal for fine fabrics. You can stop, skip, extend or repeat any cycle.

Come in today to see the new G-E FILTER-FLO® Washing System

Authorized Dealer GENERAL ELECTRIC APPLIANCES

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 W. Cermak Road — BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TIKSLUS IR RŪPESTINGAS PAJAMŲ MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS

2737 W. 43rd St. — Tel. CL 4-2390

Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak.; trečiadien. uždaryta.

ŠIMAIČIAI

Realty, Builders, Insurance.

DAnube 6-6887

DAINA TELEVISION

PARDAVIMAS-TAISYMAS

3130 S. HALSTED

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta

ANTANAS VILJMAS

3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 — LA 3-9719

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli

NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.

Pigus, sąžiningas patarnavimas

Šaukite:

R. ŠERĖNAS

4546 SO. WOOD STREET

Chicago 9, Ill. — Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams ... $10.00
Pusei metų ... $5.50
Trims mėnesiams ... $3.00
Vienam mėnesiui ... $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ... 5c.
Savaitei ... 30c.
Mėnesiui ... $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams ... $9.00
Pusei metų ... $5.00
Trims mėnesiams ... $2.50

Užsieniuose:
Metams ... $11.00
Pusei metų ... $5.50
Trims mėnesiams ... $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Posūkis Kremliuje

Sovietų užsienio reikalų ministeris Viačeslav Molotov pakvietė Austrijos kancleri (ministerį pirmininką) Julius Raab į Maskvą tartis dėl taikos sutarties. Kancleris jo kvietimą priėmė ir vakar atskrido į SSRS sostinę, kur jį aerodrome pasitiko pats Molotovas su premjero pavaduotoju Mikojanu — ir su orkestru.

Kremliui staiga parūpo taika su Austrija!

Jau aštuoneri metai, kai Washingtonas ir Londonas pradėjo kalbinti Sovietus pasirašyti Austrijos taikos sutartį, bet Molotovas visada surasdavo kokią nors priekabę, kad nebūtų galima susitarti. Ėjo derybos viešos ir slaptos, buvo turėta apie 260 posėdžių Austrijos taikos sutarties reikalu — ir vis be rezultatų.

Kas gi atsitiko, kad Kremlius dabar staiga užsimanė "nedelsiant" taikintis?

Sunku supaisyti diktatūros vingius. Bet Rusijos valdovams įvarė "taikos meilę", tur būt, tas faktas, kad jiems nepasisekė suardyti Vakarų planą apginkluoti Vokietiją. Jie bijo, kad ir Austrija nebūtų įjungta į bendrą Europos apsigynimo sistemą.

Dabar sovietai dar gali reikalauti iš Austrijos garantijų, kad ji pasiliks neutrali. Vėliau ji gali pasidaryti nesukalbama.

Iš tikrųjų, žinoma, ne viena Austrija spręs, kokių prižadų duoti rusams. Taikos klausimu turi balsą ir didžiosios Vakarų valstybės. Jos žiūrės, ko Molotovas nori išsiderėti iš Austrijos kanclerio.

Roosevelto Mirties Sukaktis

Lygiai prieš 10 metų, kaip šiandien, mirė JAV prezidentas Franklin Delano Roosevelt.

Jo mirtis buvo netikėta, nežiūrint to, kad jau seniai prieš tai buvo pastebėta, jog prezidentas atrodė labai susenęs ir suvargęs. Buv. asmeninis Roosevelto gydytojas admirolas McIntire prieš kiek laiko spaudoje pareiškė, kad, prezidentui sugrįžus iš Jaltos konferencijos, aštuoni gydytojai patikrino jo sveikatą ir nesurado pas jį jokios ligos.

Prez. Rooseveltas mirė staigiai, dėl kraujoplūdžio smegenyse, Warm Springs kurorte, Arkansas valstybėje.

Jisai buvo išrinktas, 1944 m. lapkričio mėn., ketvirtam terminui. Prieš tai nė vienas asmuo nebuvo ėjęs JAV prezidento pareigų daugiau, kaip du terminu.

Rinkimus jisai laimėjo ketvirtą kartą daugiausia dėl to, kad ėjo karas. Amerikos balsuotojai galvojo, jog būtų rizikinga "keisti arklius, nebaigus bristi per upę" ("in midstream"). Bet Rooseveltas buvo ir populiarus. Jo pravestos socialinės reformos pakeitė pačius krašto visuomenės santvarkos pagrindus.

Nežiūrint, kokių klaidų prez. Rooseveltas yra padaręs karo metu Teherane, Kaire ir Jaltoje, jo nuopelnai socialinėje srityje niekad nebus užmiršti.

Evoliucijos teorija teisme

APŽVALGA

Beveik prieš 10 metų nedideliame Tennessee valstybės mieste Dayton buvo svarstoma byla, kurią spauda praminė "Monkey Trial". Teisiamas buvo mokytojas *John Thomas Scopes*, kuris nusikalto, dėstydamas vidurinės mokyklos mokiniams evoliucijos teoriją, aiškinančią, kad žmogus esąs kilęs iš žemesnės rūšies gyvūnų. Šitos teorijos vyriausias autorius, kaip žinia, yra britų mokslininkas *Charles Darwin*, kurio veikalas *"The Origin of Species"* pasirodė 1859 m.

Teisiamąjį kaltino ne tik valstybės gynėjas, bet ir "teismo draugas", pasisiūlęs nemokamai patarnauti valstybei, *William Jennings Bryan*, garsus kalbėtojas ir vienas stambiausiųjų demokratų partijos veikėjų, tris kartus kandidatavęs į JAV prezidentus.

Mokytoją Scopes gynė, taip pat be atlyginimo, keli žymiausieji Jungtinėse Valstybėse advokatai, kuriems vadovavo irgi pagarsėjęs savo iškalbingumu *Clarence Darrow*, vadinęs save "agnostiku" (t.y. nežinančiu, ar Dievas yra, ar ne).

Bylos svarstymo sekti buvo suvažiavęs į Dayton miestelį skaitlingas laikraščių bei žinių agentūrų korespondentų būrys ir jos eigą sekė milijonai žmonių.

Visas dalykas prasidėjo iš to, kad Tennessee legislatūra 1925 m. kovo mėn. priėmė įstatymą, draudžiantį viešose, valstybės išlaikomose mokyklose dėstyti mokymus apie žmogaus kilmę, nesuderinamus su šv. Raštu.

Evoliucijos mokslo uždraudimas

Tennessee įstatymas nustatė, jog

> "yra neteisėta, kad bet kuris universiteto, normalios (mokytojų paruošiamos. — *"N". Red.)* mokyklos ar kurios kitos viešosios mokyklos šioje valstybėje mokytojas... dėstytų teoriją, kuri paneigia dievišką žmogaus sukūrimą, kaip kad yra mokoma Biblijoje, ir mokytų, to vietoje, kad žmogus esąs kilęs iš žemesnės rūšies gyvulių". (Žiūr. "N.Y. Times", 1955 m. bal. 5 d.)

Keli liberališkai galvojantieji Daytono inteligentai prikalbino aukštosios mokyklos biologijos mokytoją John Thomas Scopes "nusikalsti", dėstant uždraustąją teoriją, kad jam būtų iškelta byla teisme.

Mokytojas Scopes buvo patrauktas atsakomybėn ir jo byla buvo svarstoma teisme tų pačių metų liepos mėn. Buvo labai karštas oras. Bylos dalyviai ir skaitlinga minia publikos, susirinkusios pasiklausyti garsiųjų oratorių kalbų, nors ir nusivilkę švarkus, visą laiką šluostėsi prakaitą nuo savo veidų.

Iš apielinkės buvo suvažiavę daug farmerių, kurie laikė "auksaburnį" Bryan'ą ne tik savo politiniu, bet ir dvasiniu vadu. Tennessee valstybė yra toje ekonomiškai ir kultūriškai atsilikusioje srityje, kurią rašytojas ir Baltimorės "Evening Sun" redaktorius *H. L. Mencken* vadindavo "Bible Belt" (Biblijos juosta). Bryan'o pasekėjai neabejojo, kad jisai suvarys į ožio ragą atsibeldusius iš rytų "bedievius", kurie nepripažįsta šv. Rašto autoriteto ir tiki Darwino prasimanymu, jog žmogus esąs išsirutuliavęs "iš bezdžionės".

Bryan'o autoritetas susmuko

Bylos svarstymas išsivystė į dvikovį daugiausia tarp Bryan'o ir adv. Darrow.

Pirmasis citavo Bibliją, kurioje pasakojama, kaip Dievas per šešias dienas sukūrė pasaulį ir, pagaliausia, žmogų. Darrow gvildeno tų citatų turinį ir lygino jį su tuo, ką sako apie gamtą ir žmogaus atsiradimą 20-jo amžiaus mokslas.

Pradžioje klausytojų minia gėrėjosi Bryan'o iškalbingumu ir su panieka žiūrėjo į "mandrapypkį" Darrow, drįstantį kritikuoti "Dievo žodį". Bet, juo ilgiau tęsėsi tie debatai, tuo labiau buvo pastebimas minios atšalimas Biblijos čempijonui.

Kai trečią dieną ginčai teisme pasibaigė ir William Jennings Bryan išėjo į kiemą atsivėdinti, farmerių minia, buvusi pirmiau jam labai drauginga, skirstėsi, nenorėdama su juo nė susitikti. Kai kurie darė jo adresu net pašiepiančias pastabas.

Bryan'as suprato, kad jo autoritetas tų žmonių akyse susmuko.

To paties mėnesio 26 dieną, vos savaitei laiko praėjus po D a y t o n o bylos, jisai mirė. Spaudoje buvo sakoma, kad Bryan'as nebegalėjo pakelti moralinio smūgio, kurį jisai gavo toje byloje.

Mokytojas buvo nubaustas

Kad ir Clarence Darrow sumušė Biblijos gynėjų argumentus, bet teisėjas vis dėlto įsakė "jury" nubausti mokytoją Scopes, nes pastarasis nesigynė sąmoningai nusikaltęs valstybės įstatymui, dėstydamas u ž d r a u s t ą evoliucijos mokslą.

Jo pabaudą, šimtą dolerių, užmokėjo Menckeno laikraštis.

Vieši ginčai Daytono teisme taip aiškiai parodė evoliucijos mokslo priešų neišmanymą, kad daugiau nė viena valstybė nebedrįso tą mokslą drausti. Vėliau ir Tennessee legislatūra panaikino įstatymą, kuriuo pasiremiant buvo teisiamas mokytojas Scopes.

Tuo būdu ta "Monkey Trial" buvo istoriška byla.

K. T. DUBYSA

Jaltos dokumentai be sensacijų

Apie Jaltos konferenciją buvo daug prirašyta. Jai buvo skiriama nemažai klaidų, dar daugiau slaptų susitarimų ir sensacijų. Kaip visuomenė, taip ir kai kurie politikai bei senatoriai reikalavo Jaltos slaptai laikomus dokumentus skelbti visuomenei. Pagaliau, kovo 17 d. Jaltos "slapti dokumentai", prieš 10 metų surašyti, atsakingų pareigūnų laikyti neskelbiamais, staiga buvo viešai paskelbti spaudoje.

Peržiūrėjus paskelbtus Jaltos dokumentus, sensacijų nerasta. Visos paslaptys vienokiu ar kitokiu būdu buvo visuomenei žinomos. Paskelbtuose dokumentuose yra smulkmenos, anekdotai, "didžiųjų" slapti susirašinėjimai, kurie sukasi apie jau žinomus dalykus. Daugiausia laiko konferencijoje užėmė Lenkijos reikalai. Apkalbėti rinkimai, vyriausybės sudarymas, sienos. Tenka konstatuoti, jog tie reikalai buvo sprendžiami šlykščiu ir skandalingu būdu. Tas parodo, kad "didieji" apie mažųjų reikalus mažai sau kvaršino galvas. Štai vienas "didžiųjų" konferencijos metu teikėsi pareikšti: "I do not care much about Poles myself".

Lietuvos vardas

Lietuviams gali būti įdomu tai, ar Jaltoje buvo paminėta Lietuva. Taip. Dokumentuose Lietuvos vardas paminėtas keliose vietose. Apie Latviją ir Estiją nieko neminima. Jaltoje buvo kalbama apie Jungtinių Tautų suorganizavimą ir paskirstymą balsų Amerikai, D. Britanijai ir Sovietams. Čia Stalinas ir Molotovas pareikalavo duoti balsą Ukrainai, Baltgudijai ir Lietuvai. Stalinas rėmėsi tuo, kad tos trys respublikos karo metu skaudžiai nukentėjo ir jos privalo dalyvauti pokarinio sutvarkymo sąjūdyje. Vėliau buvo paminėta, kad sakytų valstybių įjungimas būtų svarstomas užsienio reikalų ministerių konferencijoje. Neminimas smulkesnis "įjungimo" apibūdinimas, bet prileidžiama, kad tas įjungimas sukosi apie Jungtinių Tautų organizaciją. Ukrainai ir Baltgudijai balsai buvo gauti.

Matyti, kad pats Stalinas padarė "nuolaidą", atsisakydamas Lietuvai balso Jungtinėse Tautose. Tos "malonės" jis nepadarė Ukrainos ir Baltgudijos atžvilgiu. Kam tarnauja balsai JT "laisvų kraštų" Ukrainos ir Baltgudijos, — žinoma ir be aiškinimų.

Toks pat "laisvas" balsas būtų ir šiandieninės Lietuvos "atstovo", jei Stalinas būtų jį iškovojęs "laisvai" Lietuvai. Kada komunistai mato sau naudą, jie nesigėdina pavergtas šalis laikyti "laisvomis", su "laisvos valstybės" balsu. Tik reali padėtis ir gyvenimo tikrovė rodo, kad tos "laisvės", kokią komunistai konferencijose sako turi pavergtos valstybės, deja, tikrovėje nėra. Visuose satelitiniuose kraštuose "buvo pravesti laisvi ir demokratiški rinkimai, kuriuos pats Stalinas Jaltoje patvirtino ir savo pasižadėjimą seniai įvykdė, bet tik komunistinės santvarkos "demokratiniais" pavyzdžiais.

Netikri gandai

Daug kartų esame girdėję, jog Stalinas užsispyręs reikalavo iš Roosevelto, kad būtų atšauktas pripažinimas Baltijos tautoms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Bet Rooseveltas, esą, su tuo nesutikęs. Ar taip buvo, ar ne — dokumentuose nesimato ir apie tai nekalbama. Tiesa, yra paminėta (suprantama, dėl balso) apie Ukrainos, Baltgudijos ir Lietuvos pripažinimą kalbėti užsienio reikalų ministerių konferencijoje, bet tuo viskas ir baigiasi, nes Stalinas daugiau apie Lietuvą neužsimena. Prileidžiama, kad Lietuva buvo viena iš Stalino "nuolaidų", nes jos atstovavimas JT nebuvo iškovota kaip Ukrainai ir Baltgudijai.

"Išcenzūravimas"

Paskelbus Jaltos dokumentus, sen. McCarthy pareiškė, kad dokumentai yra nepilni — "išcenzūruoti". Deja, jis nepasakė, kokie dalykai yra išcenzūruoti, kokie dokumentai "dingo". Reikia prileisti, kad ir senatorius remiasi tik spėjimais, bet neturi tikrų žinių apie išcenzūravimą. Tas susidarė dėl to, kad buvo visokiausių prileidimų apie Jaltos konferencijos dokumentus, kuriuos paskelbus viešai, daugelio skleisti gandai nepasitvirtino ir dėl to pradėta spėlioti, kad dokumentai yra nepilni. Teks palaukti, kaip atrodys Anglijos, o gal ir Sovietų dokumentai apie Jaltą. Tik tada gal bus galima kalbėti apie dokumentų išcenzūravimą — jų paslėpimą arba dingimą. Churchill savo kalboj parlamente ryšium su Amerikos Jaltos dokumentų paskelbimu, apgailestavo, kad "didelės klaidos" esančios padarytos, pažymėdamas, kad Anglijos Jaltos dokumentų versija bus įdomesnė, kada ji bus paskelbta. Palauksime.

Jaltos nuolaidos

Abu vakarų didieji padarė Stalinui skaudžių nuolaidų Jaltoje dėl to, kad būtinai norėjo sovietus įtraukti karan su Japonija. Ypatingai nesiskaitė su nuolaidomis Rooseveltas, nors paskui pats keldavo susirūpinimą. Gi Rooseveltas ir Churchillis buvo klaidingai informuojami karo vadų apie Japonijos galingumą. Vokietijai kapituliavus, karo vadai prileido, kad apie du metus teks kariauti su Japonija, kol ji bus nugalėta. Nors vakariečiai turėjo žinių apie atominę bombą, kuri buvo bebaigiama padaryti, bet, girdėdami iš savo karo vadų gąsdinimą, dėjo visas pastangas įtraukti sovietus į karą, laisvai atiduodami sovietams tai, ko tik jie prašė. Išeina, kad dėl skaudžių padarinių ir nuolaidų sovietams, didžiausia kaltė tenka ano meto Amerikos ir Anglijos karo vadams. Politikų nusistatymas buvo pagrįstas kariuomenės vadų teigimais. Kada atominė bomba buvo pagaminta ir numesta ant Japonijos poros miestų (1945.VIII.6 d. Hiroshima ir po 3 d. ant Nagasaki), kada sovietai paskelbė Japonijai karą (1945.VIII.9 d.) ir pradėjo karo veiksmus prie Mandžiūrijos sienos ir kada antroji atominė bomba buvo numesta ant Nagasaki miesto, Japonija (1945.VIII.14 d.) pasidavė. Taigi sovietai tekariavo su Japonais apie tris dienas, bet grobį gavo neapskaičiuojamą.

Pavaizdavo žydų istoriją

Praeitą šeštadienį Chicagos stadione buvo inscenizuotas vaidinimas, vaizduojąs žydų istoriją Naujame Pasaulyje, žydams minint savo 300 metų gyvavimo sukaktį Amerikoje.

Vaizdelis buvo pradėtas nuo Kolumbo kelionės ieškoti naujųjų žemių, kada žydai jį parėmę pinigais. Nors žydai važiavę su Kolumbu, bet pirmieji žydai, kurių buvę 23, teįsikūrę Naujajame Pasaulyje New Amsterdame (New Yorke) 1654 metais.

Pirmas Velykas žydai šventę Amerikoje 1657 metais. Žydų gyvenimas Chicagoje prasidėjęs pirmojoje XIX a. pusėje, Velykos atšvęstos 1861 m., o sionistų judėjimas čia prasidėjęs 1897 metais.

Vaidinime buvo stengiamasi pabrėžti žydų įnašą Amerikos gyvenimui įvairiose srityse.

DAN KURAITIS

Tamsiąją Afriką aplankius

(Tęsinys)

Štai, kad ir santykiai tarp žmonių. Kartą mūsų grupę, kuri susidėjo iš 5 žmonių, du šoferiai nuvežė į viešbutį pietų. Viešbučio savininkas mus pasodino prie vieno stalo, o šoferius — prie kito. Nors tie šoferiai buvo kultūringi ir apsišvietę žmonės ir jie būtų galėję mums daug ką paaiškinti, bet jiems neleido sėstis šalia mūsų tik todėl, kad jie buvo šoferiai. Amerikoje niekas jų būtų nevertęs sėstis atskirai.

Ir kitose srityse Amerika pralenkia užsienį. Štai, sustojęs mažame kaimely geriu arbatą ir klausausi radijo muzikos. Staiga pasigirsta amerikoniškosios muzikos garsai: "You can have her, I don't want her, she is too fat for me". Žmonėms patinka ši dainelė ir jie juokiasi.

Miestuose pilna amerikoniškųjų filmų. Krautuvėse — amerikoniškieji šaldytuvai, amerikoniškosios automobilių padangos, gatvėse Coca-Cola skelbimai.

Stebiu gyvenimo reiškinius ir randu, kad visur dominuoja Amerika. Taip, kaip automobilių lenktynėse. Juo geresnė automobilio markė, tuo greičiau jis važiuoja.

Pietų Afrikoje portugalai pavergė bušmenus, olandai pavergė portugalus, anglai pavergė olandus, o amerikonai savo prekėmis pavergė visą pasaulį.

Bet Amerikos žmonės turi ir neigiamą bruožą: jie per daug skuba. Bendraudamas su anglais, kurie viską daro lėtai, apgalvotai, aš pradedu pasisavinti jų elgesio būdą. Kai savo gidui, kuris mus vežė iš Cape Town į Durban, pastebėjau, kad skubėjimas yra Amerikos žmonių ypatybė, jis patylėjęs atsakė: anglai negali skubėti, nes jie mėgsta protauti.

Dabar ir aš lėčiau valgau, lėčiau judu, nesijaudinu ir neskubu, nes juk vis tiek nėra kur nubėgti.

Durban mieste

Pakeliui į Durban miestą teko užtikti vietovę, kurioje buvo sukamas Amerikos gamybos filmas "Cry, Beloved Country". Tame filme, kuris pastatytas pagal to pačio vardo Alan Paton knygą ir kuris vaizduoja Pietų Afrikos juodaodžių vargus, negrų pastoriaus vaidmenį turėjo žinomasis kino aktorius Canada Lee.

Filmo gamybos vietovė kalnuota. Įspūdingi slėniai, tipingi Afrikos nameliai. Hollywoodui buvo pigiau atvežti į Pietų Afriką savo aktorius, negu Amerikoje gaminti scenovaizdį.

Po 7 dienų kelionės pajūriu pasiekėme Durban miestą, kuris turi apie 450,000 gyventojų. Tai didžiausias uostas visoje Pietų Afrikos Sąjungoje. Stambi cukraus, kuris gaminamas iš cukrinių nendrių, pramonė.

Pats miestas yra labai jaunas. Jam dar tik 60 metų amžiaus. Gatvės plačios, namai moderniški. Šiame mieste ypatingai daug indų kilmės žmonių. Čia yra Amerikos kelionių biuras, kuris rūpinasi keliaujančiais amerikonais, iškeisdamas jiems pinigus ir teikdamas patarimus.

Teko čia aplankyti negrų turgų, kuris primena Chicagos Maxwell Street rajoną. Tik tas skirtumas, kad Durban turgus yra aptvertas mūro tvora ir kad jame prekiauti gali tik negrai. Europiečiai čia ateina tik pasižiūrėti. Savo ruožtu negrai negali pirktis prekių baltųjų krautuvėse. Populiariausi vietos negrų batai yra pagaminti iš automobilių padangų. Šiaip, visur skurdas ir nešvara.

Apie pusė turgavietės priklauso indams, kurių taip pat neįsileidžiama į baltaodžių krautuves. Čia tvarka kiek geresnė, negu pas negrus.

Prekyvietėje yra ir restoranų, kurie skiriami negrams ir indams. Patiekalai dažniausiai ryžių ir mėsos.

Rasinė segregacija Pietų Afrikoje tokia griežta, kad daugeliu atvejų nebaltosios rasės žmonės yra visiškai be teisių. Gali indų kilmės žmogus baigti ir aukščiausią mokslą, bet jis vis tiek neįsileidžiamas į baltųjų tarpą.

Pietų Afrikos indas ir negras neturi jokių perspektyvų ateičiai. Tiesa, jų buitį kiek gerina įvairios tikybinės misijos, kurios moko juos amatų, bet teisiniu ir ekonominiu atžvilgiais jie yra valdžios diskriminuojami.

Praturtėjęs indas

Teko susipažinti su vienu turtingu indu, kuris ant piršto dėvėjo 28,000 dolerių vertės 16 karatų žiedą. Anglijoje gamintas jo automobilis — 60,000 dolerių vertės. Jam vienam priklausė beveik pusė aukščiau mano aprašytosios turgavietės. Apie save jis kalbėjo: mano tėvas čia gimė; mano tėvo tėvas atkeliavo iš Indijos. Aš pats Indijos nemačiau.

Šis žmogus turi apie 50 metų. Supažindino mus su savo sūnumi ir pakvietė mus vakarienės. Į jo rezidenciją važiavome jo atsiųstuoju Dodge automobiliu, kuris buvo Amerikos gamybos. Kai šoferį užklausiau, kodėl jo ponas mums neatsiuntė ano brangiojo automobilio, tai jis paaiškino: Amerikos automobilį lengviau vairuoti.

Pasitiko mus pats šeimininkas, ponas Sheik Hassen. Supažindino su savo žmona ir marčia. Rezidencijos vidaus įrengimai kuklūs. Vėliau dar atvyko vienos Johannesburgo mokyklos vedėjas S.H.M. Majam.

Vakarienės metu sėdėjau garbingoje vietoje — stalo gale. Pirmasis patiekalas buvo ryžiai ir mėsa. Ryžius reikėjo užpilti mėsos sunka ir valgyti. Vėliau vaišinomės kepta aviena, žuvimi, dar vėliau smulkiai supiaustytomis avies kepenėlėmis ir kitkuo. Svaiginamųjų gėrimų visiškai nebuvo.

Visi elgėsi mandagiai, laikydamiesi europietiškojo etiketo. Tik po vakarienės įvyko keistas numeris. Kažkas atnešė vienerių metų amžiaus šeimos berniuką ir pastatė ant stalo. Berniukas, kuris avėjo batukus, vaikščiojo po stalą nuo vieno svečio prie kito ir visi juo džiaugėsi. Toji scena mums teikė keistą įspūdį.

Gerbia tradicijas

Viešnagės metu mezgėsi įvairūs pokalbiai, kurie man buvo labai įdomūs. Tarp kita ko iškėliau indų ir lietuvių giminingumo klausimą. Tik pedagogas Majam buvo girdėjęs teoriją, kad lietuvių gentys senovėje galėjusios atkeliauti iš Indijos. Pats šeimininkas tokiais klausimais nesidomėjo. Jis buvo susirūpinęs tik savo bizniu.

Vieno pašnekesio metu pasakiau, kad Indijoje tėvai savo nuožiūra parenka savo vaikams partnerius vedyboms. Indijos jaunuolis savo žmoną pamato tik po sutuoktuvių.

Ir čia mane nustebino faktas, kad tų pačių tradicijų laikosi ir Pietų Afrikos indai. Paaiškėjo, kad mus vaišinusio šeimininko sūnus taip pat vedė panašiu būdu. Jo žmona iš Karači miesto, kuris yra Pakistane. Žmonės, kurie jam tą mergaitę pripiršo, jam parodė tik jos fotografiją. Sūnus nuskrido į Karači, ją vedė ir parsivežė Pietų Afrikon.

Pagal tradicijas, tik po tam tikro laikotarpio marti galės aplankyti savo tėvus Pakistane.

GASPARAS BALTINIS

Kas yra tie lietuviškieji "lasininkai"?

LAISVOJI TRIBŪNA

(Tąsa)

Berlynas, 1939 liepos 19 d.

(pas.) Doertenbach.

(įrašas ranka:)

RAM (Reicho Užs. Reikalų Ministerija)

Paremti smulkiais, reguliariniais mokėjimais, maždaug 2-3,000 markių metų ketvirtyje.

(pas.) W."

Iš šių dokumentų aišku, kad vadinamieji voldemarininkai-lasininkai bent kai kurie jų, "Jūdos grašį" iš nacių ėmė. Iš šių dokumentų aišku, kad jie su naciais bendradarbiavo ir buvo nacių pastumdėliai.

Nepriklausomybės laikų saitai

Atsiminkime, kad voldemarininkų saitai su naciais pradėti dar Lietuvos nepriklausomybės laikais. Faktiškai jie pradėti su tikslu nuversti Smetonos valdžią ir lietuvių tautai užkarti Voldemaro diktatūrą, kuri neabejotinai būtų buvusi žiauresnė ir priklausytų nuo Reicho nacių.

Paskutiniais Lietuvos nepriklausomybės laikais jau nebuvo paslaptis, kad voldemarininkai mezgė artimus ryšius su naciais. Kai Lietuvoje ir ypač Klaipėdos krašte išsivystė nacių judėjimas; kai net Kaune jau pasirodė baltas kojines dėvį (priklausymo nacionalsocialistų partijai ženklas); kai Lietuvos nesantaikos su Vokietija aštriuoju metu prie Nemuno pasirodė Liudendorfo pulkai,— mūsų voldemarininkų tarpe buvo jau kaip ir atviras subruzdimas. Kaune buvo kalbama apie voldemarininkų delegacijas pas Liudendorfą ir net jam pasiųstus sveikinimus... Mat, voldemarininkai manė, kad jau bus atėjęs laikas nuversti Smetoną...ir į jo sostą pasodinti Voldemarą...

Iš to jau matome, į kokias biaurias avantiūras buvo linkę voldemarininkai. Tais keliais jie ir dabar eina. Jų kampanija prieš Vliką, visai neperdedant, galima lyginti su avantiūra prieš Smetonos valdžią. Kažin ar dabartiniai lasininkai, vesdami biaurią kampaniją prieš Vliką, ar tiktai neturi kokių saitų su kuo nors? Jie patys kai kada "Laisvoje Lietuvoje" apie tai užsimena, bet ar tas nebus tiktai jų "pėdų mėtymas"?

Keisčiausia, kad dabar tautininkai visa tai užmiršo ir jau sudarė sąjungą su lasininkais prieš demokratines grupes.

Nors demokratinės grupės, žinoma, Smetonos negerbė, bet vis dėlto voldemarininkų ar nacionalistų šie "žygdrabiai" išėjo iš padorumo ribų. Kviestis svetimos valstybės jėgas, imti iš nacių pinigų tam, kad versti ir gana blogą savo valdžią, jau **yra kvalifikuojama valstybės išdavimu.**

Todėl palikti voldemarininkus Vlike nacionalistų titulu buvo nepatogu, ir todėl jie buvo pašalinti. Ir kaipgi galėtų demokratinių grupių žmonės sėdėti už vieno stalo su valstybės išdavikais?

Verta pastebėti, kad Smetona ir smetonininkai, išsiuntę į užsienius Voldemarą, kuriam mokėjo po 2.000 litų kas mėnesį (kaip ir kariuomenės atleistam "maurui" generolui) ir voldemarininkus stengėsi visaip užmaldyti. Vieniems davė statybų parangas, kitiems kontrolę ant darbininkų organizacijų, tretiems aukštas tarnybas, ketvirtiems tvirtino atstovybes pelningas ir tt. Tiesa sakant, Smetonai tas pavyko. Į Lietuvos nepriklausomybės galą jau buvo sumišę voldemarininkai su smetonininkais, ypač kai po suvalkiečių sukilimo sutvirtėjo demokratinės grupės, kai susidarė "vieningos valios vyriausybė". Tuo būdu susidarė pavojus tautininkams, dėl to ir voldemarininkams. Tas juos ir sustūmė į k r ū v ą, Vedant paralelę, tos pačios priežastys ir dabar tautininkus sustūmė su lasininkais.

Dar neseniai tautininkai ir lasininkai vieni kitus laikė konkurentais ir net atvirai lenktyniavo. Bet jau jie drauge pučia į vieną dūdą, sudarę koaliciją prieš demokratines grupes. Jie jau sudarė ir savo "fondą" ir bendrai dumia akis, kad šis fondas esąs tautos ir valstybės reikalams...

Ši tautininkų, lasininkų, santarvininkų ir kovotojų fašistinė koalicija atvirai jau ardo lietuvių vienybę.

Šios daugiausia V. Rastenio kombinacijos. Jis prisiminė tuos laikus, kai buvo Smetonos paskirtas "Generaliniu Tautininkų Sąjungos sekretorium" ir tose pareigose nusibankrutavo. Bet dabar jis antrą kartą jau bando provokacijas, dabar jau "fondo" meškerės pagalba.

Tautininkų-lasininkų vienybė

Anksčiau, kaip minėta, buvę draugai (po 1926 metų gruodžio 17 d. perversmo), vėliau pasidarę priešai (Voldemarą pavarius iš "vado" sosto), dar vėliau griežti priešai, ruošę vieni prieš kitus sąmokslus (birželio 7-jo perversmas, kada iš Zarasų buvo lėktuvu atskraidintas į Kauną A. Voldemaras užimti Smetonos sostą), pagaliau vieni kitus apmaldę papirkimais (į galą Lietuvos nepriklausomybės ir iš dalies jos sąskaiton), tremtyje koegzistavę, emigracijoje rivalizavę, — dabar vėl susiglaudimo kelyje...

Tai galima pagrįsti jų pačių patiekiamais faktais. Štai "Laisvoji Lietuva" aprašinėja Kanados LASo suvažiavimą mūsų Toronte, apie kurį aš rašiau "Naujienose". Dabar jau viskas yra paaiškėję, ne tiktai iš suminėto aprašymo, bet ir iš suvažiavimo dalyvių pasakojimų. Faktas, kad lasininkų suvažiavimą sveikino Toronto Tautininkų syriaus sekretorius ir džiaugėsi LASo "laimėjimais".

Tiesa, suvažiavimas buvo labai, kaip torontiečiai sako, "dark". Ir tas pat Tautininkų sekretorius esąs nustebintas, kad suvažiavime trūko pagrindinio dalyko ir niekas nežinojo, ko suvažiuota ir kas reikia aptarti ir nutarti. Tai buvo ne suvažiavimas, bet patamsių gaudymas. Tiktai viena atrodė kiek aiškiau — reika dėtis į bloką prieš demokratus. Tuo tartum dar kartą patvirtintas antidemokratinis nusistatymas, ir tuo, kaip iš maišo, išniro fašistinis-nacinis "organizacijos" pagrindas.

Išvados aiškios

1. Lietuvos Atgimimo "sąjūdis" yra ne nauja organizacija. Ji, jos "vadai" arba "vietininkai" įrodinėja, kad jos šaknys yra kilusios iš Lietuvos nepriklausomybės laikų ir jomis yra A. Voldemaras, Mačiuika ir kiti fašistiniai perversmininkai ir priesaikos laužytojai.

2. LAS, kitaip vadinamasis (pagal laikus ir sąlygas) voldemarininkais, nacionalistais, yra susijęs su Lietuvo valstybės išdavimo faktu (ką patvirtino jų daryti prieš Smetoną perversmai). Be to, kai kurie lasininkai buvo susirišę su Vokietijos valdžios naciais ir iš jų tam tikslui ėmė pinigus.

3. LAS ir dabar yra įėjęs į priešdemokratinę koaliciją ir dabar, kaip ir anuomet, daro perversmą prieš lietuvių tautos daugumos palaikomąjį VLIKą, siekdama diktatūrinio dominavimo.

4. LAS yra aiškiai priešdemokratinė organizacija, dergianti ir niekinanti demokratinius, tautos valią reiškiančius, seimus bei organizacijas.

(Pabaiga)

Kaip sovietai fabrikuoja žinias

Sovietų Rusijos gyvenime, be abejo, yra sunkių momentų. Tačiau kas liečia sovietų žurnalistus, jų gyvenimas tikrai rožėmis klotas. Nereikia jokios iniciatyvos, nereikia jokių abejojimų dėl vedamųjų, nereikia rūpintis, kokia žinia svarbesnė ir kur ją įdėti. Viskas paprasta ir aišku.

Kai Malenkovas staiga pasitraukė iš valdžios, Maskvos radijas davė aiškias instrukcijas kaip pavaizduoti tą žinią sovietų spaudoje. Trumpai tariant, instrukcijose pasakyta: Pirmame puslapyje dėkite jungtinės Aukščiausios Tarybos posėdžio atvaizdą. Toliau įdėkite Chruščiovo kalbą. Po to kalbėkite apie Bulganino paskyrimą. Toliau seka Malenkovo pareiškimas. Molotovo kalbą pradėkite antrame puslapyje.

Ir nieko daugiau. Nieko nereikia spėlioti. Nieko atsitiktinio. Nieko nėra ko rūpintis, nebent paklius netinkamas atvaizdas — ir tada atsidursi koncentracijos stovykloje, juokiasi "New York Times".

Apgaudinėja su juoda žeme

Chicago Horticulture Society įspėja gyventojus neduotis suvedžiojamiems prigavikų, kurie vaikščioja po namus ir pigia kaina siūlo juodos žemės pirkti daržams, gėlėms ir pan. Dažnai paskui pasirodo, kad ši žemė nėra tikusi. Patariama pirktis tą žemę ir trąšas iš pardavėjų, kurie atsako už savo prekybą bei parduodamąsias prekes.

MINĖS LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO 35 METŲ SUKAKTĮ

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois šavo metiniame bankete, kuris įvyksta š. m. gegužės 15 d. Bismarcko viešbutyje, nutarė paminėti Lietuvos Steigiamojo Seimo 35 metų sukaktį.

Lietuvos Steigiamasis Seimas susirinko pirmo savo posėdžio Kaune, laikinojoje Lietuvos sostinėje, 1920 metais gegužės 15 d. Tad šiemet sueina 35 metai nuo šios labai reikšmingos lietuvių tautai dienos. Steigiamasis Seimas priėmė demokratinę Lietuvos Valstybės Konstituciją, išleido Žemės Reformos Įstatymą, kuris aprūpino bežemius valstiečius žeme ir atliko daug kitų svarbių darbų naujai besikūriančios valstybės gyventojų gerovei pakelti.

Vyriausias kalbėtojas bankete bus senatorius Everet Dirksen. Šio labai įtakingo senatoriaus dalyvavimas lietuvių bankete yra gera proga mums, lietuviams, parodyti mūsų pasiryžimą kovoti už tėvų žemės išlaisvinimą. Tad dalyvaukime bankete gausiai. -s

Iš Bridgeporto lituanistinės mokyklos veiklos

Naujiems, 1955, metams išrinktas šv. Jurgio parapinės mokyklos lituanistinės klasės tėvų komitetas perėmė iš senojo komiteto bylas ir iškalusė pranešimą apie praeitųjų metų darbo sąlygas, padarytus žygius ir pasiektus rezultatus.

Pasirodo, kad viskas vyksta palyginti sklandžiai ir yra parapijos kleb. prel. Urbos malonus pritarimas. Mokytojai alga išmokėta. Baigiant mokslą, lituanistinės klasės mokiniams parūpinta įvairios premijos: už konkursinius rašinėlius, už gerą mokslą, pažangumą ir drausmę. Praeitųjų metų tėvų komitetas uoliai dirbęs. Buvęs komiteto pirmininkas su dideliu pasiaukojimu ir triūsu išrinko nuostolin nurašytus, už mokslą nesumokėtus mokesčius. Komiteto nutarimu, Vasario 16 Dienos proga 200 dol. paaukota Vokietijoj vargstančiai Vasario 16 Gimnazijai.

Naujai išrinktasis komitetas padėkojo buvusio komiteto nariams už pasiaukojimą ir atliktą darbą ir sudarė ateinantiems metams veiklos planus. Numatyta suruošti mokslo pabaigos proga mokinių šventę su įdomia programa. Lituanistinės klasės mokiniams yra suplanuota konkursiniai rašinėliai, premijos už tvarkingumą, pažangumą moksle ir panašiai. **Tėvų Komitetas**

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

RAKANDAI
ILGIAU TARNAUS
GRAŽIAU ATRODYS IŠ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, trečiad. 10-4, penktad. 10-1 ir 6-9.
Ofiso: PR 6-7800 — Namų GR 6-5603

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: GR 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Spec. smegenų ir nervų ligos.
Val.: antr. ir penkt. 7:30 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 4:00.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10—12 ryto ir 5—8 val. vak.
Šeštadieniais 10—2.

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Garsinkitės "N-nose'
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, APRIL 12, 1955

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2614 WEST 63rd STREET
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Rezidencijos: BEverly 8-6162

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. ONA PRUNSKIS
DANTŲ GYDYTOJA
2423 West 63rd Street
(Netoli Western ir 63-čios gat. kampo)
Dirba kasdien nuo 10-12; 2-4, 5-8 val.
Šeštadienį 9 - 1, trečiad. tik susitarus.
Ofiso tel.: WAlbrook 5-2017
Namų tel.: CAlumet 5-9195

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. ŠTRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8 — 10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LALIO ŽODYNAS
yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-angliškę žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE — JOHN PAKEL, Prezidentas — Telef.: GRovehill 6-7575

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIU

Unijos apiplėšimas —apgavimas

Praeitą savaitgalį Chicagoje iš destiliuotojų unijos (AFL) ginkluoti užpuolikai išnešė bylas. Unija yra tyrinėjama dėl įsivėlimo į raketierių machinacijas.

Tačiau New Yorko distrikto raketierių departamento advokatas A. Scotti šį apiplėšimą laiko tik apgavyste.

Bet vietinės unijos advokatas Lippman neigia, kad čia būtų koks apgavimas.

Nerami sąžinė nuvedė į kalėjimą

H. R. Skrzypinski, 27 m. amžiaus vyriškis, 2136 N. Winchester, atėjo į policijos nuovadą, skųsdamasis, kad jam sąžinė neduodanti ramybės. Esą, jis apiplėšęs, kai buvęs girtas. Atėmęs 6 poras nailono kojinių iš pardavėjo.

70 m. L. Langer, 2611 Schubert, paskui ir atpažino, kad Skrzypinski jį apiplėšęs saliūne 2152 N. Damen. Be to, dar jam nosį sumušęs.

Atsitarnavęs kariuomenėj, užsimušė

23 m. amžiaus atsitarnavęs karo laivyne karys M. Buckholz iš Roselle, Du Page apskrities, važiuodamas per pasisukimą ties Ontarioville, užsimušė, apsivertus automobiliui.

Ligi šiol nuo metų pradžios Cook apskrity auto nelaimėse žuvo 146 asmenys, jų tarpe 92 Chicagoje. Sužeista per tą laikotarpį vien Chicagoje 7,553 žmonės.

Cook apskrities tarybos pirm. Ryan įspėja važiuotuosius, kad šiais metais ta apskritis susisiekimo nelaimių požiūriu galinti atsidurti blogiausioj padėty. Jis pažymėjo, kad per pirmuosius šių metų 3 mėnesius apskrityje susisiekimo nelaimių padidėję 16 nuošimčių.

Paskendo begelbėdamas sviedinį

14 metų amžiaus berniukas Richard Bauer, 6640 S. Wolcott, su kitais vaikais žaidė sviedinį Marquette Parke. Kai kamuolys įkrito į lagūnas, berniukas, kuris priklauso liuterionių bažnyčios kamuolio žaidėjų grupei, Bauer nusirengė drabužius ir šoko į vandenį. Kai nuplaukė į vidurį lagūnos, jis ėmė šaukti pagalbos. Kitas berniukas, 17 m. amžiaus Diblik, šoko jo gelbėti. Pastarasis buvo pagavęs Bauer už plaukų, bet paskui abu pasinėrė po vandeniu. Diblik ėmė traukti mėšlungis. Tada du šalimais žaidę tenisą vyriškiai šoko į vandenį ir abu ištraukė.

Bauer nebepavyko atgaivinti dirbtiniu kvėpavimu. Dilbik buvo laimingai ištrauktas iš vandens.

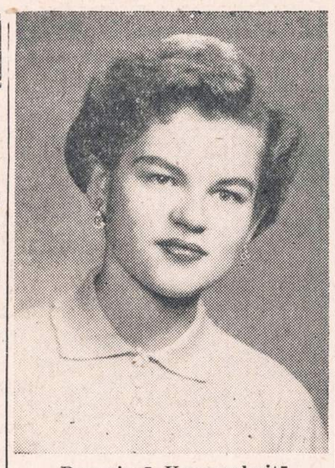

Praurimė Krasauskaitė

Ateinantį sekmadienį, balandžio 17 dieną, Praurimė Krasauskaitė dainuos Sokolų svetainėje. Pavasariniame NAUJIENŲ koncerte PIRMYN Choras koncertine forma patieks Johann Strausso ČIGONŲ BARONĄ. Šiame veikale Krasauskaitei teks dainuoti svarbią rolę. Norintieji pasigerėti josios balsu, kviečiami atvykti į koncertą.

Įvairios žinios

— Praeitasis šeštadienis ir sekmadienis beveik rekordiškai buvo šiltos ir gražios dienos. Sekmadienį temperatūra buvo pakilusi iki 81 laipsnio. Apie 25,000 žmonių aplankė Brookfield zoologijos sodą, daugelis buvo išvažiavę į užmiesčius piknikauti. Tačiau pirmadienį vėl atšalo, apsiniaukė ir lijo.

— Illinois Education Assn. ir Ill. Parent and Teacher Assn. paruošė Illinojaus parlamentui pasiūlymą įsteigti bendrą Illinojaus valstybinę švietimo tarybą, kurioje vadovautų paskirtas pedagogas specialistas. Illinojus iki šiol yra viena iš trijų valstybių, kurios neturi valstybinės švietimo tarybos.

— Policija pietinėje miesto dalyje ieško 4 jaunuolių, kurie išprievartavo ir sumušė dvi moteriškes. Kai moteriškės išėjo iš darbovietės, telefono įstaigos, 6308 Stewart, jie jas privertė sėsti į automobilį, nusigabeno iki 5768 S. La Salle, kur jaunesniąją, 47 m. motiną, išniekino, o senesniąją, 60 m. moteriškę, skaudžiai sumušė ir atėmė iš jos $8, o iš jaunesniosios $100.00. Taip pat sumušė ir jaunesniąją moteriškę, kuri yra telefonistė.

Mirė Ph. Kumskienės motina

Šeštadienio rytą, šeštą valandą, Roseland Community Hospital staigiai mirė Filomena Nezelskienė, pagal antrą vyrą Taminskienė, sena Roselando pasiturinti biznierė nuo 1910 metų.

Jinai buvo motina ponios Phyllis Kumskienės ir uošvienė žinomo biznierio Alexandro Kumskio. Nuliūdę paliko ir sūnus Juozapas ir šeši anūkai bei du proanūkai. Kūnas pašarvotas Lakavicz koplyčioje, 10756 S. Michigan Avenue. Laidotuvės įvyks bal. 13 d. 9 val. rytą Visų Šventųjų bažnyčioje. K.

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00

ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

PAŠIKALBĖJIMAS SU ATEITIES PREZIDENTU V. SAMOŠKA

VINCAS SAMOŠKA

Vincas Samoška yra vienas aktyviausių Ateities narių. Jis ilgus metus šoka su ateitiečiais ir dalyvauja šios organizacijos reikalų tvarkyme. Neseniai jis ir vėl išrinktas Ateities pirmininku.

Vincas yra gimęs Chicagoje. Jojo tėvai lietuviai, žemaičiai. Pats Vincas buvo nuvažiavęs į Lietuvą, ten praleido septyneris metus ir gražiai išmoko lietuviškai. Nuo 1933 iki 1940 metų Vincas gyveno Žemaitijoje, Varniuose.

Dabar Vincas dirba American Air Lines bendrovėje. Tenka dirbti naktimis, penkias dienas savaitėje. Nežiūrint sunkaus darbo, jis randa laiko ir energijos vadovauti Ateičiai ir šokti josios šventėse.

Ateities prezidentas maloniai sutiko atsakyti į keletą klausimų, pateiktų jam Jūsų korespondento. Štai tie klausimai:

— Kokie yra Ateities tikslai?

— Ateities tikslai yra garsinti lietuvių ir Lietuvos vardą kitataučių tarpe, o taip pat neleisti lietuviams Amerikoje užmiršti savo tautinių šokių.

— Kiek turite narių?

— Narių turime aktyvių ir neaktyvių. Aktyviais laikome tuos, kurie ne tik lanko susirinkimus, bet ir dalyvauja pratimuose bei pasirodymuose. Neaktyvūs — tie, kurie kurį laiką dalyvavo šokiuose, bet dabar tik lanko susirinkimus. Aktyvių narių turime 25. Štai jie: Vincas Samoška, Genovaitė Giedraitis, Bruno Shotas, Helen C. Pius, Joan Kessler, Walter Tenlinger, Martha Austinaitė, Sally Adint, Alfred Balandis, Dalija Estkaitė, Rita Gabor, Victor Kaupas, George Lasauskas, Leonard Mickas, Thomas Morthell, Irene Paulavičius, John Razmin, Dennis Šrupša, Alex Šrupša, Joe Tamsevičius, Lorraine Willimas, Frances Willimas, John Willimas, Frank Zapolis, Elenor Zapolis.

— Ką dabar veikiate?

— Šie metai buvo vieni iš produktingiausių. Dalyvavome daugelyje pasirodymų, o dabar rengiamės paminėti 14 veiklos metų ir 1200-ąjį pasirodymą scenoje. Bet ir šiaip būna daug pasirodymų įvairiose vietose. Jų visų negalima suminėti, tad apsiribosiu nurodęs, kad šokome Soldier Field, Chicago Sun Harvest Festival (čia laimėjome pirmą vietą), Medinah Temple, U. S. War Bond Rally, Philadelphia National Folk Festival, Pittsburgh, Cleveland National Folk Festival, Toronto (Canada), Milwaukee Fair, Chicago University.

— Kokie yra artimos ateities planai?

— Mūsų veikimas ateityje nėra nei nustatytas, nei apribotas: kasdien įvyksta kas nors nauja, kasdien gauname pakvietimų pasirodyti. Be to pratimai tai jau vyksta kas savaitę ir reikalauja daug darbo ir laiko: tenka mokytis naujų šokių, priimti naujų narių. Laikas bėga greitai, ir tik vasaros atostogų metu, kai yra per karšta, galime kiek pasilsėti.

— Ką esate atlikę?

— Galima būtų parašyti ištisą knygą apie mūsų pasirodymus JAV, Kanadoje ir kitur. Jūs turėsite apie tai vaizdą, jei aš pasakysiu, kad per 14 metų dalyvavome 1,200 pasirodymų, t. y. vidutiniškai 85 kartus per metus! O dabar visi ruošiamės savo vakarui, kuris įvyks balandžio 16 d. Lietuvių Auditorijoje.

Korespondentas

MORE JOBS—Even though employment in some cases has fallen off, we still have twenty *million* more jobs than in 1939. And every time a new invention comes along, it means *more* jobs. The long-range employment trend is definitely up!

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

TRUMPAI

—**Stud. A. Avižienius** yra Lietuvių Studentų Draugijos Illinojaus universitete Urbanoje valdybos narys kultūros reikalams. Jis rodo susirūpinimo, kad studentai nepamirštų ir lituanistinių reikalų. Avižienius yra gabus studentas, kurio vardą ruošiamasi iškalti universiteto gabiųjų studentų lentoje. Bent pastaraisiais metais tokiose lentose iš lietuvių studentų tėra iškalti vardai (1953) R. M. Mieželio ir Dolores Lapaitis (senųjų ateivių amerikietės lietuvaitės).

— **J. Šmulkščio** straipsnis apie tai, kaip Sov. Sąjunga užgrobė Lietuvą, išspausdintas "Lituanus" Nr. 2. Šiuo klausimu J. Šmulkštys yra parašęs Illinojaus universitetui studiją, už kurią jam buvo ten suteiktas magistro laipsnis. Dabar jis ruošiasi politinių mokslų daktaro laipsniui. "Lituanus" yra lietuvių akademinio jaunimo žurnalas. Nr. 2 dar rašo I. Čepėnaitė apie Lietuvą 1795 — 1940 m. laikotarpiu ir J. Rimašauskas apie Lietuvos 1941—44 m. okupaciją. Yra šiame angliškai rašomame leidinyje ir daugiau informacijų apie Lietuvą ir lietuvius.

— **Dailininkas Algirdas Kurauskas** aktyviai dalyvauja Chicagos lietuvių kultūriniam gyvenime. Ypač artimas jam yra teatro darbas. Lietuvoje vaidinęs Jaunimo Teatre, Chicagoje daugiausia pasirodo pajėgiu dekoratorium, o taip pat ir knygų iliustratorium. Vinco Krėvės kūrybos koncertiniam vaidinimui jis padarė įdomų dekoracijų eskizą.

— **Vasario 16 Gimnazijos** vadovybės hausteteniečių būreliui Nr. 133 globotiniu paskyrė 6 klasės mokinį Martyną Kiaupą. Jis yra rimtas berniokas ir geras mokinys.

—**Lietuvių Sąjunga "Ramovė"** nutarė globoti ir rūpintis Čikagos Lietuvių Vyrų choru ne tiktai jiems švenčiant 5 metų sukaktį, bet pastoviai ir nuolat, padedant dirbti kultūrinį lietuvių tautai darbą, rengiant dainos koncertus.

— **Monografija** apie dailininką Juozą Pautienių jau baigiama spausdinti. Ją parašė Ignas Šlapelis. Knygoj yra ir daug paveikslų.

— **P. Leonas** statosi modernų namą prie 71 ir Fairfield gatvių. Stato Lietuvių Statybos Bendrovė pagal arch. Muloko projektą. Namo savininkas yra naujas ateivis.

— **"Dainavos" ansamblio** 10 metų sukakčiai paminėti balandžio 13 d. kviečiamas visuomenės atstovų ir komiteto pasitarimas pas Dan Kuraitį jo rezidencijoj, 9344 S. Bell Ave.

— **Naujai išrinktoji** ALB Chicagos Apygardos valdyba šiomis dienomis pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Bajerčius, vicepirmininkai — T. Blinstrubas, J. Švedas, K. Deveikis, sekretoriai — St. Daunys, V. Radžius ir iždininkas J. Jasaitis. Kultūros Tarybos posėdžiuose apygardos valdybai atstovaus pirmininkas ir dar vienas valdybos narys, švietimo taryboj — T. Blinstrubas, jaunimo taryboje — J. Jasaitis ir ekonominėj taryboj — J. Švedas. Valdyba papildyta vienu valdybos kandidatu. Pirmajam kandidatui į valdybą įeiti atsisakius, į valdybą įėjo Z. Dailidka. Jis rūpinsis organizaciniais reikalais, kaip naujų apylinkių steigimu ir t. t. (S.)

— **Vincas Bukauskas ir Birutė Šumanaitė** susižiedavo ir rudeniop žada sukurti šeimos židinį. Tiek V. Bukauskas, tiek B. Šumanaitė aktyviai reiškiasi Ciceros Lietuvių Chore. Šalia to, V. Bukauskas dar eina administratoriaus pareigas Ciceros Dramos Sambūryje ir "Muzikos žinių" žurnale.

— **"Dainavos"** ansamblio 10 metų sukaktuvinis koncertas, dalyvaujant **"Čiurlionio"** ansambliui, įvyksta š. m. gegužės mėn. 8 d. 3:30 val. po pietų Orchestra Hall, 220 So. Michigan Ave. Biletų kainos yra $1.00; 2.00; 2.50; 3.00 ir ložėse — $4.00. Biletus galima gauti Chicagos lietuvių dienraščių redakcijose; "Daina", 3130 S. Halsted St.; "Marginiai", 2511 W. 69 St. ir ansamblio repeticijų vietoje — Hollywood Inn, 2419 W. 43rd St.

—**DĖMESIO!** Laikrodžius, rašomas, siuvamas mašinas, foto ir radio aparatus parduodame, pakeičiame, sutaisome, išnuomojame. Kreiptis: J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. (Sk.)

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Sovietų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad JAV grąžino tėvams 17 metų Valerij Lysikovą, kuris buvo pabėgęs į Vakarų Berlyną ir prašė prieglaudos. Vėliau jis apsigalvojo ir nutarė grįžti pas tėvus.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VIRĖJAS B. J. Grill, Inc., restorane, reikalingas patyręs, blaivus virėjas. Reikalingas anglų kalbos mokėjimas. Geras atlyginimas. Pastovus darbas. Kreiptis kasdien iki 5 val. popiet 1310 W. Jackson Blvd.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA moteris ar vyras dirbti už kaunterio, taip pat reikalingas vyras indams plauti. 3465 S. Morgan St.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

CULVER, INDIANA, parduodama 40 akrų farma, geri namai, yra miško. Kreiptis į John Blažauską, 2538 West 69th Street, Chicago.

PARDUODAMA 110 akrų farma Paw Paw, Mich. Modernus namas, daržinė, naujas garažas. Dėl platesnių informacijų kreiptis: 1609 S. 51st Court, Cicero. OLympic 2-7793.

Prekybos Rūmų susirinkimas

Trečiadienį, balandžio 13 d., 8 val. 30 min. vakare, Dariaus ir Girėno svetainėje, 4416 S. Western Avenue, įvyksta mėnesinis Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois narių susirinkimas. Programoje numatyta Standard Oil Company atstovo Mr. Charles W. Gansz paskaita apie degamųjų dujų (gazo) kontrolę. Taip pat bus pademonstruotas filmas iš degamųjų dujų gamybos. Susirinkime pirmininkaus neseniai iš atostogų Floridoje sugrįžęs Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas Anthony J. Rudis.

Visi nariai ir jų svečiai kviečiami atsilankyti.

Įėjimas yra visiems laisvas ir nemokamas. A. B.

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą **"Classified"** skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100**, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro**, jei norite kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto.**

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:

Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

GRAŽIOJ vietoj skubiai ir nupigintai parduodama 12 kambarių rezidencija, reikalinga vidaus remonto ir pertvarkymo. Su baldais. Tik $12,500. Savininkas (valdininkas) iškeliamas į California.

Parkholme, Ciceroj, mūrinis 2 butų po 5½ ir 6½ kamb. ir dar su butu rūsyje namas. Kambariai dideli. Pilna pastogė. Šildymas karštu vandeniu—alyva, 2 auto mūrinis garažas. Ypatingai vertas pirkinys. $25,500.

Maisto produktų krautuvė su prekėm ir visais įrengimais bei šaldytuvais ir gražiu butu, Brighton Parke, parduodama už $1,000. Taip, tik už vieną tūkstantį! Tik jau nepraleiskit progos pamatyti šitą pirkinį — nesigailėsit!

Didingas 2 butų po 6 kambarius šviesus mūrinis namas. Centralinis šildymas karštu vandeniu. Gražiai sutvarkytas. Naujas dvigubas garažas. Arti Cicero. Tiktai $17,500.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St.—antras aukštas
PRospect 8-0097

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NORINTIEJI GYVENTI GRAŽESNIUOSE NAMUOSE, DĖL PERTAISYMO, ATNAUJINIMO IR PAGRAŽINIMO NAMO, VISADOS KREIPKITĖS PAS
PAUL R. RAMOŠKA BROS.
Masons-Carpenters and General Contractors
Darbas atliekamas gražiai ir sąžiningai.
7300 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
PROSPECT 6-2439

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

NEGIRDĖTAS BARGENAS
Bučernė, groserne ir likerių krautuvė. Didžiausias ir geriausias, per daug metų išdirbtas biznis šioj apylinkėj. Gali pirkti su arba be namo, geromis sąlygomis. Priverstas apleisti Chicagą į labai trumpą laiką.
1840 SO. HALSTED STREET

PARDUODAMA ARBA išnuomojama taverna su valgykla. Galima pirkti su namu lengvais išmokėjimais. Biznis išdirbtas per 35 metus. Priežastis pardavimo—pasitraukiam iš biznio. Mainais priimsim ką jūs turite.
6706 So. Ashland Ave.

PERKU didesnį biznį, todėl turiu skubiai parduoti gerai biznį darančią valgyklą Marquette Parke.
2447 West 69th Street

PARDUODAMA valgykla - restoranas. Gerai einąs biznis. 3320 S. Halsted St. Tel.: VI 7-8594

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos—aukščiausi komisai. Savi pas savus!